Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 209 (3407)
8 ПАЙШАНБА СЕНТЯБРЬ 1977 й.

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тошкент шаҳар партия комитетининг пленуми

Кеча Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **А. А. Хўжаев** КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI Пленуми қарорлари асосида КПСС аъзолари сафини кенгайтириш ва ёш коммунистларни тарбиялаш ишларини янада такомиллаштириш соҳасида шаҳар партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган музокараларда Ленин район партия комитетининг биринчи секретари **И. И. Федоринов**, «Ташсельмаш» заводи партия комитетининг секретари **С. Қ. Тожиев**, «Ташметрострой» тресги партия комитетининг секретари **В. С. Артюшенко**, Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг ректори **Э. А. Одилхўжаев**, «Таштекстильмаш» заводи бўяш-қадоқлаш цехи партия ташкилотининг секретари **Е. М. Алмазова**, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари **Н. Назруллаев**, Тошкент шаҳар комсомол комитетининг иккинчи секретари **И. Г. Чиженок** сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон КП шаҳар комитетининг аъзолари **В. Д. Шепталина** ва **Т. Акромов** бажарилган ишлар тўғрисида ҳисобот бердилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

ИККИ ЖАРАЁН БИР ВАҚТДА

Қурилиш саноати материаллари министрлигининг тажриба-механика заводида янги конвейер монтаж қилиниб, ишга туширилди. Бу эса иккита меҳнат жараёнини бир йўла қўшиб олиб бориш имконини берди.

Илгари силлиқланган ғиштга сир бериш алоҳида бажариларди. Эндиликда янги конвейерда қизитиш ва сир суртиш ишлари бир йўла бажарилади. Бу эса маҳсулот сифатини анча яхшиланишига ёрдам берди.

УЙ МУБОРАК!

54 ОИЛА УЧУН

Бугун

Юнусобод массивининг А—1 микрорайонида яна бир тўққиз қаватли турар жой биноси қурилишидаги сўнгги жилокорлик ишлари тугалланди.

Бино қурилишида уйсозлик комбинати 2-пардозлаш бошқармасининг С. Номозқулова бошлиқ бўёқчилар бригадаси аъзолари айниқса ғайрат кўрсатишди.

Республикамиз 15 нафар бинокорининг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб иш олиб бораётган бригаданинг З. Иванова, В. Кузнецов, М. Абдулазизова сингари аъзолари кунлик топшириқларини 120—130 процентдан адо этиш билан бирга, амалга ошираётган ишлари сифатли бўлишига ҳам алоҳида эътибор беришди.

Тез кунлар ичида бу бинода ҳам ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини нишонлашади.

ЮБИЛЕЙ 60 ВАХТАСИДА

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК БЕШ ЙИЛЛИГИГА—ИШЧИ КАФОЛАТИ

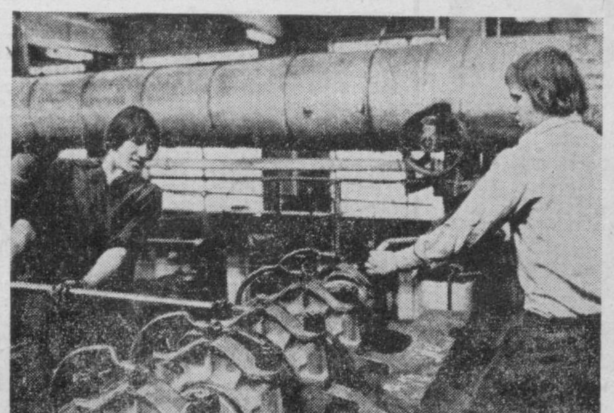

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводининг коллективи улуғ сана — Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқда. Корхонанинг кўпгина ишчилари смена-ойлик топшириқларини бир ярим баробар адо этмоқдалар.

СУРАТДА: завод дизелларни ремонт қилиш цехининг ёш зарбдор ремонтчиларидан Александр Моисеев ва Владимир Атанов.

М. Нуриддинов фотолари.

Тўрт йилликни бажарганлар

Тошкент пойафзал ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш юзасидан цехлар, сменалар, бригадалар, шунингдек якка ишчилар ўртасида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, катта муваффақиятга эришди.

Шу кунга қадар ўнинчи беш йилликнинг икки йиллик топшириғини бажарган ишчиларнинг сони 290 кишидан ошиб кетди. Улар орасида фрезерчи С. Одилжонов, хом ашё тайёрловчи Н. Денисова, А. Мамонтова, В. Сорокина ва В. Юнусовлар бор. Улар беш йиллик бошидан буён тўрт йиллик планни адо этиб қўйишди.

Корхона коллективи саккиз ойлик топшириққа қўшимча 83 минг жуфт пойафзал тайёрлаб чиқарди. Планга қўшимча 739 минг сўмлик маҳсулот реализация этилди.

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

«Главташкентстрой» 4-қурилиш трестининг 38-қурилиш бошқармасида меҳнат қилаётган Бобоқул Хўжаев бошлиқ комплексташган коммунистик меҳнат бригадаси шу кунларда графикдан ўзган ҳолда меҳнат қилмоқда.

Бугун

ОКТЯБРЬ 60 ЙИЛЛИГИ ВАХТАСИДА ЗАРБДОРЧАСИГА ИШЛАЕТГАН БУ КОЛЛЕКТИВ КУЙБИШЕВ РАЙОНИДАГИ МАКСИМ ГОРЬКИЙ ПРОСПЕКТИДА БИОЛОГИЯ-ХИМИЯСИ ИНСТИТУТИНИНГ 6 ҚАВАТЛИ БИНОСИ ҚУРИЛИШИДА ЦОКОЛЬ ҚАВАТИНИ ТУГАЛЛАБ, ДЕВОРЛАРГА ҒИШТ ТЕРИШГА КИРИШДИ.

Бу бригаданинг дурадгори Наримон Садиметов, бетон қорувчилари Евгений Глупин, Василий Санфиров қурилишда илғор иш тажрибалари ва замонавий асбоб-ускуналарни ўринли ишлатиб, кундалик топшириқларни 120—130 процентгача бажаришга эришишмоқда. Бригаданинг 22 аъзоси звеноларга бўлиниб ишлаяпти.

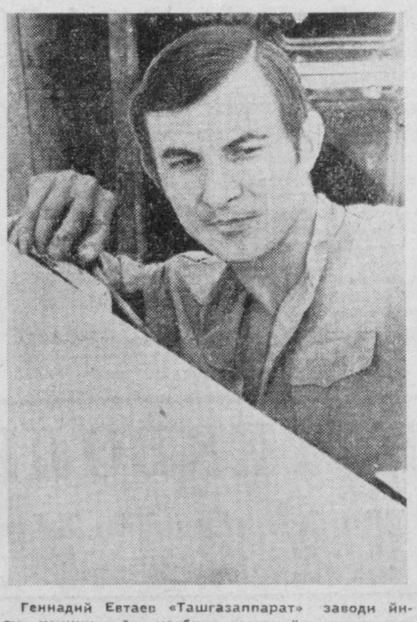

Геннадий Евтаев «Ташгазаппарат» заводи йиғув цехининг ўз касбини севган ёш моҳир слесари. У газ плиталарини сифатли тайёрлаб, доим ишлаб чиқариш нормасини 120—130 процент бажаради.

ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

ҚУДРАТЛИ БИРДАМЛИК ҲАРАКАТИ

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг даъватига биноан 4 сентябрдан Чили халқи билан бирдамлик халқаро ҳафтаси ўтказилмоқда. Кўпгина мамлакатлардан олинаётган маълумотларга қараганда аҳоли кенг табақаларининг намояндалари Чили ватанпарварлари билан бирдамлик митингларида, намойишларида ва бошқа йиғинларида қатнашмоқдалар. Фашист хунтасининг ва унга ҳомийлик қилаётганларнинг ёвуз ишларини қоралаётган жаҳон жамоатчилигининг овози тобора ғазаб билан янграмоқда.

Ваҳшиёна жазолашлар Чили халқининг иродасини бука олмади. Чили ватанпарварлари билан кучайиб бораётган халқаро бирдамлик ҳаракати ўз халқини ва халқаро жамоатчиликни, «бўлажак ислоҳотлар» деган қалбаки ваъдалар билан алдашга уринаётган Чили жаллодларини ҳийла-найранг ишлатишга мажбур этмоқда.

Аммо бу найранглар ҳеч қимни тўғри йўлдан чалғита олмайди. БМТнинг инсон ҳуқуқлари билан шуғулланувчи кичик комиссияларидан бирининг сессияси куни кеча Женевада ўз ишини тамомлади. Нотиқлар Чилидаги террор ва репрессия режимини қаҳр-ғазаб билан қораладилар. Улар инсоннинг паймол этилган ҳуқуқлари дарҳол тикланишини, бу мамлакатда азоблаш ва ўзбошимчалик билан қамоққа олишлар тугатилишини талаб қилдилар. Улар Чилида репрессиянинг кучайиши ғарбнинг Пиночет режимига кредит, қарз ва тўғридан-тўғри капитал маблағ шаклида ҳарбий-молиявий ёрдам бераётганлигининг бевосита натижаси эканлигини уқтириб ўтдилар. АҚШ томонидан хунтага тобора кўпроқ ҳарбий ва иқтисодий ёрдам кўрсатилаётганлигига эътибор жалб этилди.

Чилидаги ватанпарварларнинг куч-ғайрати туфайли ҳозирги вақтда халқ озодлик курашининг янги босқичи бошланиши учун шарт-шароит вужудга келмоқда. Коммунистлар Чили халқини фашист диктатурасини ағдариб ташлаш учун, янги демократик режимни ўрнатиш учун курашни кучайтиришга даъват қилмоқдалар. Бу чақириқни мамлакат аҳолисининг тобора кенг табақалари қизғин қўллаб-қувватламоқда. Чили Коммунистик партиясининг яқинда эълон қилинган манифестида у жаҳон жамоатчилигига, «олижаноб ва чексиз бирдамлик учун» миннатдорчилик сўзлари билан мурожаат қилди ва БМТнинг Чили тўғрисидаги резолюциясини ҳалол бажариш учун, хунтани янада кўпроқ ва самарали тарзда яккалаб қўйиш ҳамда дом-дараксиз йўқолган минглаб сиёсий маҳбусларни қутқариб қолиш учун кураш кампаниясини кучайтиришга» чақирди.

Чили халқи билан бирдамлик халқаро ҳафтаси, ҳеч шубҳасиз, озодлик ва демократияга интилаётган қаҳрамон Чили халқига ёрдам миқёсини янада кенгайтиришга ва шу ёрдамнинг самарасини оширишга хизмат қилади.

И. ЛАПИЦКИЙ,
ТАСС шарҳловчиси.

ОТАШИН РЕВОЛЮЦИОНЕР ХОТИРАСИ

Куйбишев район маданият бўлими Феликс Эдмундович Дзержинский туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаб, ўн кунлик маданий тадбирларни ўтказишни бошлади.

Бугун

районнинг Гагарин номли кутубхонасида «Революция чавандози» деган китоблар кўргазмаси очилди. Унда машҳур чекистнинг олиб борган жуда кўп ишлари ҳақида ҳикоя қилувчи қатор мазмунли китоблар қўйилган. Ана шу кутубхонанинг ўзида чекист ҳақидаги китобларнинг обзори ҳам ўтказилмоқда. Бундай кўргазмалар Толстой номли ва 10-кутубхоналарда ҳам ташкил этилган.

Район маданият бўлими 3-Дарҳон маҳалласида революциянинг «Бўрон қуши» деган кинофильмлар оқшомини ўтказишга тайёргарлик кўрмоқда. Маҳалла меҳнаткашларига чекистнинг олиб борган ишлари тўғрисида ҳикоя қилувчи кўпгина ленталардан намуналар кўрсатилади.

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

ҚИЗҒИН ҲОЗИРЛИК

Ўзбекистон ССР Давлат Санъат музейи ходимлари ҳам Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига қизғин ҳозирлик кўрмоқдалар. Шу кунларда улар республикамиз ва қардош республикалар ҳаётидан ҳикоя қилувчи экспонатлар турган залларни қайта жиҳозлашмоқда. Шу кунга қадар тўртта зал янгидан тартибга келтирилди. Бу ердаги асарлар революциягача бўлган ўзбек ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Анча йиллар муқаддам юртимизга келиб ижод қилган И. С. Казаков, Р. К. Зоммер, С. П. Юдин сингари рус рассомлари асарлари бу залларда асосий ўрин тутади. Бу асарларда Ўрта Осиёнинг бой ва қайтарилмас архитектура ёдгорликлари тасвири, чойхона, бозор, қадимги қишлоқлар ўз ифодасини топган.

Революциядан кейинги ўзбек ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи экспозициялар ҳам тобора бойимоқда. А. Н. Волковнинг «Узум узишда», «Пахта теримида» асарлари, Н. Г. Караханнинг «Тушлик», «Ҳосил йиғими» асарларига кенг ўрин берилмоқда. Бу асарлар ўзбек пахтакорларининг революциядан сўнгги фаровон ҳаётини тиниқ бўёқларда куйлайди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

▲ БМТ Бош секретари Курт Вальдхайм 7 сентябрь куни Москвадан Иркутскка жўнаб кетди. У Совет ҳукуматининг таклифига биноан СССРда расмий визит билан меҳмон бўлиб турибди.

▲ Ишлаб чиқариш соҳасида эришган муваффақиятлари, республика қоракўлчилигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ва ташкил топганига 50 йил тўлиши муносабати билан Бухоро қоракўл тери заводи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Тошкент области янгиликлари

● **Қуйи Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Тошкент районлари партия комитетларининг бўлиб ўтган пленумларида** партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш ишини янада яхшилаш соҳасида район партия ташкилотларининг вазифалари муҳокама қилинди. Кўрилган масалалар юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди.

● **Область электростанциялар ва электротехника саноати ишчилари касаба советлари комитетининг бўлиб ўтган пленумида халқ хўжалигида меҳнат** шароитини яхшилаш бўйича ҳозирги аҳвол ва келгусидаги тадбирлар масаласи муҳокама қилинди. «Ташкенткабель» заводининг директори Х. Р. Алимов ва Ангрен ГРЭСи бош инженери Б. Ф. Борисов докладлар қилдилар. Пленум ишида область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Браилов нутқ сўзлади.

● **Чирчиқ 2-автомобиль корхонасининг ҳайдовчилари В. Пономаренко ва Э. Вейсель «Ўнлар ташаббуси»ни қўллаб-қувватлаб,** зиммага олинган мажбуриятни муваффақият билан бажаришди. Ҳозирда иккала илғор ҳайдовчи 1979 йил ҳисобига ишламоқда.

● **Янгийўлдаги пойафзал фабрикасида ҳозирда маҳсулотнинг 20 хили Давлат Сифат белгиси билан ишлаб чиқарилмоқда.** Ана шу маҳсулотлар умумий ишлаб чиқаришнинг ўн тўрт процентдан ортиқ салмоғини ташкил этади.

● **Бекобод шаҳрида ҳунар-техника таълими инженер-педагог ходимларининг бўлиб ўтган конференциясида 750 дан ортиқ киши қатнашди.**

Байрамингиз муборак, болгар дўстлар!

Ўзбекистон меҳнаткашлари Болгарияда социалистик революциянинг 33 йиллигини кенг нишонламоқдалар.

Корхоналарда, колхоз ва совхозларда, муассасаларда ва ўқув юртларида йиғилишлар, кечалар ва суҳбатлар ўтказилмоқда. Уларнинг қатнашчилари хўжалик ва маданий қурилишда, мустаҳкам тинчлик учун курашда болгар дўстлар эришган муваффақиятларни фахрланиб таъкидламоқдалар. Ҳамма жойда болгар кинофильмлари намойиш қилинмоқда.

7 сентябрь куни республика пойтахти ва Тошкент области жамоатчилик вакилларининг ана шу шонли санага бағишланган йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда Совет-болгар дўстлиги жамияти Ўзбекистон бўлими раисининг ўринбосари Ў. Умарбеков доклад қилди.

Йиғилиш иштирокчилари республика меҳнаткашлари совет-болгар дўстлигини ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётганликлари тўғрисида, Тошкент ва Андижон областларининг ишчилари, колхозчилари ва зиёлилари билан Болгария Халқ Республикасидаги Хасково ва Ямбол округлари меҳнаткашлари ўртасида доимо мустаҳкамланиб бораётган алоқалар ҳақида гапирдилар. Сўзга чиққан нотиқлар ривожланган социалистик жамият қуришда болгар дўстларнинг бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувларини тиладилар.

Йиғилишда Болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитетининг делегацияси иштирок этди. Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган делегация бошлиғи — Болгария Коммунистик партияси Бургасс округ комитетининг биринчи секретари Петр Димитров Пейков сўзга чиқди.

Йиғилиш қатнашчилари Болгар-совет дўстлиги умумхалқ комитети номига табрикнома йўлладилар.

Йиғилиш бўлиб ўтган Тошкент олий партия мактабида Болгария ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи Софиядан юборилган виставка очилди.

(ЎзТАГ).

ТУҲФА

2-Қорақамиш массивида «Главсредазирсовхозстрой»нинг автоматлаштан бошқариш системалари биноси комплекси қурилиши битказилиб, фойдаланишга топширилди. Бу — «Ташжилстрой» тресги Алексей Безбородов бошлиқ комплекс бригадаси аъзоларининг Улуғ Октябрь 60 йиллигига аталган меҳнат туҳфаларидан биридир.

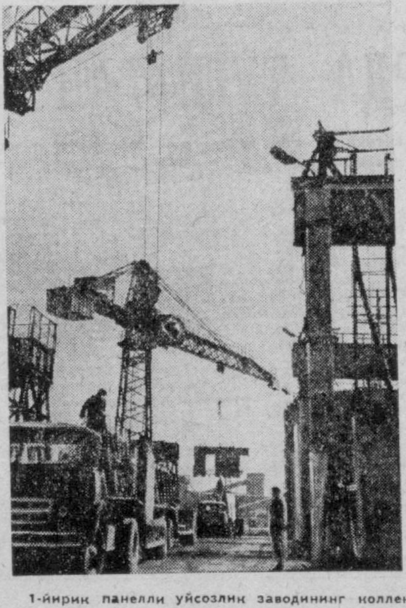

1-йирик панелли уйсозлик заводининг коллективи шаҳримиз қурилишларига кўплаб материаллар етказиб бермоқда.

СУРАТДА: навбатдаги қурилиш материалларини объектларга жўнатиш олдидан.

И. Шонноғомов фотоси.

Жонажон шаҳримизни ободонлаштирамиз ва гўзаллаштирамиз

ЯНГИ ХИЁБОН

Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги олдидан пойтахтимизни янада гўзаллаштириш ва бадиий-сиёсий жиҳатдан безаш конкурсида актив иштирок этаётган Фрунзе район ободончилик бошқармасининг коллективи районнинг кўча ва проспектларида катта ободончилик ишларини олиб бормоқда.

Ҳозир Шота Руставели кўчасидаги автозаправка станциясига яқин жойда янги микрохиёбон бунёд этилмоқда. Бошқарманинг кўкаламзорлаштирувчи ва йўлсозлари бу ерда йўлкалар қуриш, яшил зоналар учун ер тайёрлаш ва гул кўчатлари ўтқазиш ишларини олиб боришяпти. Йўлкалар асфальтланиб, унинг четларига манзарали тўсиклар ўрнатилмоқда. Бошқарманинг С. Халилов бошлиқ йўлсозлари Б. Хмельницкий кўчаси атрофидаги йўлкаларни жорий ремонтдан чиқаришяпти. Кўкаламзорлаштирувчилар эса Соломатин кўчаси атрофларига турли хил гул кўчатлари ўтқазмоқдалар.

ЯНАДА КЎРКАМ

Ҳамза районидаги кўча ва проспектлар шу кунларда янада кўркамлашиб бормоқда. Шаҳримиздаги ирригация ва гидротехника иншоотлари трестининг ремонт-қурилиш бошқармаси 1 Май ва Карл Маркс кўчалари кесишадиган бурчакда эски бинолар ўрнини текислаб, бу ерда яшил зона барпо этишмоқда. Йўлкалар атрофига чим ётқизиляпти, суғориш тармоқлари ўрнатилиб, гул кўчатлари ўтқазиляпти.

Район ободонлаштириш бошқармасининг йўлсозлари эса 2-Сельмаш кўчасининг Воровский ва М. Ашрафий проездларида жорий ремонт ишларини амалга оширишмоқда. Бундан ташқари, Гоголь кўчаси атрофларига сальвия ва хризантема каби турли хил чиройли гул кўчатлари ўтқазиляпти.

Янгиобод маҳалласидаги кўчаларда кўчат ўтқазиш мавсуми учун чуқурчалар кавлашга киришилди. Район бўйича куз мавсумида 35 минг тупга яқин манзарали кўчатлар ўтқазилади.

ОКТЯБРНИ УЛУҒЛОВЧИ ФЕСТИВАЛЬ

КЕЧА

Куйбишев районининг йирик ишлаб чиқариш корхоналари, олий ўқув юртлари, маданият уйлари, ҳунар-техника билим юртларида «Улуғ Октябрнинг байроғи остида» деб аталган бадиий ҳаваскорлик фестивали бошланди. Жаҳон тарихида жуда катта воқеа бўлган 1917 йил революциясини улуғлашга бағишланган бу фестивалнинг концерт программалари жуда ҳам ранг-баранг тузилган.

Ишчилар, қурувчилар, илмий ходимлар, ўқувчилар бу фестивалда жойларнинг ўзида партия, Ватан, дўстлик ҳақидаги қўшиқларни ва музика асарларни иштиёқ билан ижро этишмоқда.

Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти, 4 ва 57-ҳунар-техника билим юртлари, маданият институти, «Союзхлопкомаш» бирлашмаси, «Ташкенткабель» заводи ва Луначарский, Куйбишев номли, «Юлдуз» маданият уйлари ҳаваскорлари бу тадбирда актив қатнашмоқдалар.

Фестивалда ҳаммаси бўлиб 8 та хор коллективи, 12 та вокал-чолғу ансамбли, 11 та рақс коллективи, 40 бадиий сўз устаси қатнашмоқда.

Октябрни улуғловчи бу талантлар фестивали Тельман номли маданият ва истироҳат боғида катта байрам билан якунланади.

ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

ФУТБОЛ

Кеча Волгоград шаҳрида СССР терма командасининг футболчилари ўртоқлик матчида ГФРда бўлиб ўтган жаҳон чемпионатининг бронза совриндори Польша терма командаси билан учрашдилар.

Ўйин томошабинлар кутганидек жуда қизиқарли бўлди. Ҳар икки команда ҳужумкорлик билан ўйнади. Ҳисобни биринчи бўлиб совет футболчилари очишди. Венгриялик судья Надь жарима майдонида Чесноковни қўпол йиқитганликлари учун 6-минутда пенальти тайинлади. Жарима тўпидан Буряк усталик билан фойдаланди. Шундан сўнг танаффусгача меҳмонларнинг устунлиги бироз сезилиб турди.

Ўйиннинг иккинчи ярмида совет футболчилари Польша терма командаси дарвозасига яна уч тўп киритишга муваффақ бўлдилар. Тўпларни 47-минутда Чесноков ва 71, 75-минутларда Блохин киритди. Польшалик футболчилар ягона жавоб тўпини 55-минутда (Лято) киритдилар. СССР футболчилари 4:1 ҳисобида ғалаба қозонишди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

▲ ГАВАНА. Бу ерда қарийб юз минг аъзоси бўлган маъмурий ходимлар миллий касаба союзининг III съезди ўз ишини тамомлади. Съезд иштирокчилари бу касаба союз бирлашмасининг фаолияти ҳақидаги докладни тинглаб, муҳокама қилдилар. Янги вазифаларни белгиладилар, шунингдек раҳбарларнинг янги составини сайладилар.

Съездда Октябрнинг 60 йиллиги ҳақидаги резолюция қабул қилинди. Бу резолюцияда жаҳондаги биринчи социалистик революция ғалабасининг ва ишчи-деҳқонлар давлати барпо этилишининг улкан тарихий аҳамияти алоҳида таъкидлаб ўтилган.

▲ ВЕНА. Бу ерда Австрия Коммунистик партиясининг марказий органи «Фолькcштимме» газетасининг байрами тамом бўлди. Бу байрам мамлакатда туб социал ўзгаришлар учун кураш, меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлигини кучайтириш белгиси остида ўтди.

«Фолькcштимме» газетасининг байрами Австрия тинчликсевар кучларининг тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш ва социалистик давлатлар билан ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш учун интилишини яна бир бор намойиш қилди.

▲ БУЭНОС-АЙРЕС. Чилидаги фашист хунта мамлакат шимолидаги марганец, кумуш, мис ва олтин конларига бой ерларни чет эл компанияларига ким ошдига сотишга қарор қилди. Саноат тараққиётининг корпорацияси шуни қайд қиладики, бу савдо-сотиқ хунтанинг давлат мулкини хусусий, шу жумладан чет эллик кишилар қўлига топшириш тўғрисидаги умумий программаси доирасида олиб борилмоқда.

▲ ДЕҲЛИ. Бу ерда эълон қилинган сўнгги маълумотларга кўра, Ражастхан штатида яқинда бўлиб ўтган сув тошқинидан ярим миллиондан ортиқ киши зарар кўрган. Район экономикасига етказилган зарар эса, камида 80 миллион рупийга боради. 11 мингта яқин уй бутунлай ёки қисман вайрон бўлган. Бутун экин майдонининг 30 процентдан ортиғига экин экилмай қолган.

▲ **ҚОҲИРА. Жибути Республикаси араб мамлакатлари иттифоқининг 22-аъзоси бўлди. Араб мамлакатлари иттифоқининг бош секретари М. Риат ташкилот кенгашининг сессиясида шу ҳақда маълум қилди.**

(ТАСС).

БИЗ — СОВЕТ ХАЛҚИМИЗ

„ЧЕВАР“НИНГ УСТАЛАРИ

Ўтмишда шарқ хотин-қизлари фақат жамиятдагина эмас, балки ўз оилаларида ҳам ҳақсиз-ҳуқуқсиз эдилар. Фақат Улуғ Октябрь социалистик революциясигина шарқ хотин-қизларига чинакам озодлик келтирди, уларни жамиятнинг тенг ҳуқуқли аъзоларига айлантирди.

Агар биз 1918 йилда ташкил этилган эски шаҳар партия ташкилотининг фаолияти билан танишадиган бўлсак, унда ўша пайтдаёқ «қизил ҳафталик»лар ўтказилиб, хотин-қизлар ўртасида паранжини ташлаш, уларни ижтимоий меҳнатга жалб этиш бўйича катта ишлар қилинганлигини кўрамиз. Биринчи беш йилликлар даврида ташкил этилган бадиий буюмлар фабрикаси ҳам Тошкент шаҳридаги ўзбек хотин-қизларини ижтимоий фойдали меҳнатга тортишда, уларни коммунистик рухда тарбиялашда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Ҳозир бу корхона республикамиз маҳаллий саноатининг фахри бўлиб қолди. Унда ҳар йили 50 миллион сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

1968 йилда республика маҳаллий саноат министрлигининг қарори билан мана шу фабриканинг тикув цехи базасида дарпарда буюмлари ишлаб чиқарадиган янги фабрика ташкил этилиб, унга «Чевар» номи берилди. Кейинчалик бу фабрикага Октябрь район саноат комбинатининг 2-тикув цехи, Куйбишев район саноат комбинатининг тикув цехи қўшиб берилди. Кейинроқ «Чевар» фабрикаси шаҳарнинг турли жойларида 12 та цех ва участкаларга эга бўлди.

Цехларнинг шаҳарнинг турли қисмларида жойлашганлиги ишлаб чиқаришни намунали ташкил этишда катта тўсқинлик қиларди. Шунинг учун ҳам республика ҳукумати бирлашмага айлантирилган корхонага янги замонавий ишлаб чиқариш корпуси қуришга қарор қилди. Янги ишлаб чиқариш корпуси учун шаҳримизнинг аҳоли зич жойлашган, лекин саноат корхоналари кам бўлган «Бирлик» массиви танланди.

1976 йилда янги корхона ишга туширилди. Унинг ишга туширилиши билан шу атрофдаги маҳаллаларда яшовчи кўплаб хотин-қизларнинг меҳнат қилиши учун яхши қулайлик яратилди. Бир йилнинг ўзида корхонамизда ишчиларнинг сони 350 нафардан кўпроққа ортди. Бу ишчилар орасида уй-рўзғор ишлари билан овора бўлиб, илгари ижтимоий меҳнатда қатнашиш имконига эга бўлмаган аёллар анчагинани ташкил қилади.

Корхонамизда тикувчиларнинг сифатли ва унумли меҳнат қилиши учун барча шароитлар муҳайё этилган. Цехлар кенг, ёруғ, мўътадил ҳаво билан таъминланган.

Ўтган йили техника контроли бўлими базасида корхонамизда сифатни бошқариш бўлими ташкил этилди. У тўртта секциядан: сифатни лойиҳалаш, сифатни назорат қилиш, иқтисодий анализ, стандартлаштириш секцияларидан иборат. Сифатни бошқариш бўлими юқори сифатли маҳсулот тайёрланишига ҳисса қўшадиган барча бўлимлар ва хизматларнинг ишини мувофиқлаштиради. Бу ўз самарасини беряпти. 1975 йилда пландаги 92,1 процент ўрнига 93,7 процент маҳсулот биринчи сортга тайёрланганди. 1976 йилда пландаги 93,3 процент ўрнига 94,1 процент маҳсулот биринчи сортга тайёрланди. Бу йил бу кўрсаткич янада юқори бўлиши кўзда тутиляпти.

Техника тараққиёти бўйича қилинаётган ишлар қўл меҳнатини камайтириш, айрим иш жараёнларини механизациялаш орқали ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратилган. 1976—77 йилларнинг ўзида хом ашё ва бичилган маҳсулотни ишлаб чиқариш цехларига етказиб бериш механизациялаштирди, 53 та эски ускуналар ўзгартирилди. Бир пайтнинг ўзида 2 операцияни бажарадиган янги, юксак унумли машиналар ўрнатилди, 11 та ускуна модернизация қилинди. Бу тадбирлар корхонада ўнинчи беш йиллик ва Улуғ Октябрнинг юбилей йили учун белгиланган планларни муддатидан илгари бажариш имконини бермоқда.

Корхонамизда Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллиги шарафига кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада Маҳбуба Маҳмудова бошлиқ 4-тикув цехи, Раҳима Иброҳимова бошлиқ 3-тикув цехи коллективлари пешқадамлик қиляпти. Саккиз ойлик меҳнат натижаларини ҳам юксак кўрсаткичлар билан якунлашди.

Коллективимиз Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейи ва СССРнинг янги Конституцияси қабул қилинадиган йилни меҳнатда катта муваффақиятлар билан якунлаш учун астойдил ғайрат қилмоқда.

С. ШОРАҲМЕДОВА,
«Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош технологи.

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

СССР Конституциясининг лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида

Бўёқчи Ғуломжон Қурбонов республикамизнинг ветеран қурувчиларидан. 76 ёшли бу жилокор ҳамон меҳнат постида. У «Главташкентстрой»нинг пардозлаш трестига қарашли 28-қурилиш бошқармасида юбилейолди мусобақасида пешқадамлик қилмоқда.

Куни кеча ёшларнинг севимли мураббийси Ғ. Қурбонов билан учрашиб, СССР Конституциясининг янги лойиҳаси ҳақидаги фикр-мулоҳазаларини сўзлаб беришни илтимос қилдик.

ИСТИҚБОЛИМИЗ КЎЗГУСИ

— Янги Конституция лойиҳаси билан танишиб чиқдим. Уни оила аъзоларимиз даврасида ўқиб, муҳокома қилдик. Янги Конституция қабул қилинишини замоннинг ўзи талаб этяпти. Буни ҳар қадамда, ҳар дақиқада ҳис этиб турибмиз. Ахир, ўтган 40 йил ичида мамлакатимизда қанчадан-қанча ўзгаришлар юз берганлигини яхши биламиз. Бу партия ва ҳукуматимизнинг, халқимизнинг фидокорона меҳнати туфайлидир.

Меҳнат инсонни улуғлайди. Янги Конституция лойиҳасида меҳнат қилиш ҳуқуқи гарантияланган. У шон-шараф ишидир. Буни шахсий ҳаётимдан ҳам билиш қийин эмас. Пойтахтимиз бинокорлари мени «устоз» дейишади. Бу эса касбимга бўлган меҳримни янада ошириб юборади. Мен республикамиздаги энг кекса қурувчи бўлсам ажаб эмас. 76 ёшдаман.

Меҳнат фаолиятим давомида кўркам Алишер Навоий номли опера ва балет театри биноси қурилишида иштирок этдим. Кўпгина саноат корхоналари, маданият муассасалари, турар жой бинолари ва Чилонзор массивини бунёд этишга меҳнатим сингган. Улуғ Ватан уруши жангларида ва меҳнат фронтида тобланганман. Аммо ёшлар билан бир сафда бўлгим келади.

Баъзида ҳамкасбларим «Энди дам олсангиз яхши бўларди. Ёшингиз ҳам бир жойга бориб қолди» дейишади. Бу гаплар учун улардан хафа бўлмайман. Чунки менинг манфаатимни кўзлашяпти. Аммо қўлимдан келганича жамиятимизга фойдам тегсин деймай.

СССР янги Конституцияси лойиҳаси биз, совет кишиларига кўрсатилаётган катта ғамхўрлик намунасидир.

Капиталистик мамлакатларда инсон ҳуқуқларининг поймол қилинаётганлигини эшитиб, ғазабланиб кетаман. Яна буржуа идеологлари инсон «эрки» ҳақида жар солишганига ҳайрон бўласан.

Менинг самарали меҳнатимни қадирлаб, иззат-икром билан пенсияга кузатишди. Лекин қалбим яна қурилишга қайтишга буюрди. 1966 йилги зилзила кўпгина оилаларни бошпанасиз қолдирди. Ўрним ҳақиқатан ҳам қурилишда эканлигини дилдан ҳис этдим. Пардозловчилар сафига қўшилиб, пойтахтимизни гўзал шаҳарга айлантириш йўлида қўлимдан келган меҳнатимни аямадим. Бошқармамизнинг байроқдор коллективи — Сотиболди Мирҳолдоров бошлиқ бригада янги марраларни забт этяпти. Бригадада юбилейгача 4 йиллик топшириқни бажариш ҳаракати қизғин. Коллектив айни кунларда 1979 йилнинг иккинчи ярми ҳисобига ишламоқда. Республикада хизмат кўрсатган қурувчи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Сотиболди Мирҳолдоров билан суҳбатлашиб қолгудек бўлсангиз «Ғамхўрликка амалий иш билан жавоб беришимиз керак» дейди. Бу фақат ҳамкасбимгина эмас, балки барча совет кишиларининг дилидаги гапдир. Чунки бизда барча она-Ватанга кўпроқ наф келтиришга ҳаракат қилади.

— Суҳбатимиз чоғида меҳнат шон-шараф иши эканлигини таъкидладингиз. Сиз бунда нимани кўзда тутдингиз?

— Меҳнат кишининг обрўсини оширади. Буни шахсий ҳаётимда ҳам синаб кўрдим. Кўп йиллик самарали меҳнатим туфайли «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи» фахрий унвонига сазовор бўлдим. Кўксимни эса Меҳнат Қизил Байроқ ордени, қатор медаль ва нишонлар безади. СССР Конституциясининг янги лойиҳасидаги 13-моддада айтилганидек, давлат ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантириш билан меҳнатни ҳар бир совет кишисининг биринчи ҳаётий эҳтиёжига айлантиришга ёрдам беради. Шунинг учун ҳам Советлар диёрида меҳнат шон-шараф ишидир.

— Ёшларни қурилишга жалб этиш ва уларга мураббийлик қилиш борасидаги ҳиссангизни гапириб берсангиз.

— Меҳнат фаолиятим давомида қурувчиликка ихлос қўйган 100 га яқин йигит-қизга устозлик қилдим. Ҳозир шогирдларимни барча пардозлаш бригадаларида учратиш мумкин. Андрей Жожидаев, Илья Кройтер ва Владимир Малиновский сингари 10 га яқин шогирдларим айни кунларда бригада бошлиқларидир. Мен шогирдларим камол топаётганидан фахрланаман.

Фарзандларим ҳам қурилиш ташкилотларида ишлашяпти. Уларга бинокорлик гашти ҳақида гапириб бу касбга меҳр уйғотган бўлсам ажаб эмас. Катта ўғлим «Главташкентстрой»да шофер, ўртанчаси бўёқчи, кенжаси эса электр пайвандчидир.

— Янги «Бахтнома»мизга қандай таклифлар киритишни истардингиз?

— Истиқболимиз кўзгусида барча нарсалар қамраб олинган. Кўплар қатори мен ҳам бўлажак «Асосий Қонун»имизга шахсий фикримни таклиф сифатида билдирмоқчиман. **Мен 13-моддани «Қобилиятли бўла туриб, ижтимоий фойдали меҳнатдан бўйин товлаганлар қонун олдида жавоб берадилар»** деган сатрлар билан якунлашни истардим. Чунки оз бўлса-да, баъзан орамизда ана шундай кишиларни учратиш мумкин.

Бировлар устидан туҳмат тошини ёғдираётган баъзи ғаламислар ҳам бор. Кишиларнинг тинч турмушини кўраолмайдиган, юқори ташкилотларга туҳматдан иборат хатлар жўнатиб кўпчиликни сарсон қиладиган бундай ғаразгўйларга кескин чора кўриш вақти етмадимикан?! Шунинг учун мен 58-модда сўнгида қуйидаги сатрларни ўқишни истардим: «Туҳматчилар, игволарлар ножўя хатти-ҳаракатлари учун жиноий жавобгарликка тортиладилар». Токи улар буни ўқиб, қилмишлари нимага олиб келишни тушуниб етишсин.

Биз ҳур замонда яшаяпмиз. Мен ана шундай фаровон ҳаёт гаштини сураётган бахтиёр совет гражданларидан бириман. Ҳамма-ҳаммаси Октябрь шарофатидан. Ҳаққу-ҳуқуқларим эса Асосий Қонунимиз бўлган СССР Конституцияси лойиҳасида гарантияланган. Шунинг учун ҳам юрган йўлимиз нурли, босган қадамимиз голибонадир.

Суҳбатни
«Главташкентстрой»нинг пардозлаш трестига қарашли 24-қурилиш бошқармаси бўёқчиси Баҳодир НОСИРОВ
ёзиб олди.

Рауф Ҳамитов шаҳримиздаги «Подъёмник» заводида ўн тўрт йилдан бери токарлик касбида ишлаб келади. Коммунистик меҳнат зарбдори деган шарафли номга муяссар бўлган бу пешқадам ишчи кунлик норма-топшириқларини ортиғи билан адо этган ҳолда доимо сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқармоқда.

Н. Шоиноғомов фотоси.

МАЖБУРИЯТГА ЯРАША

Ҳисоблаш техникаси ремонти ва техник хизмати кўрсатиш тажриба заводи коллективи саккиз ойлик планни муддатидан илгари адо этди. Сўнгги йилда бу ерда ишлаб чиқариш ҳажми ва маҳсулот реализацияси 35 процентга ортди. Ишлаб чиқариш участкаларида ишни тобора такомиллашиб бориши самарали натижалар бермоқда.

Улуғ Октябрь 60 йиллигини шахсий меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган корхонанинг Э. Ғуломов, В. Зайцев, Е. Тихонова сингари меҳнат илғорлари ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишган. Бу ишлаб чиқариш илғорлари ўзаро социалистик мусобақада ғолибликни қўлдан беришмаётир.

Корхона коллективи икки йиллик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини 7 ноябргача бажаришга аҳд қилган.

• Барча резервлар — ишлаб чиқаришга

ТАШАББУСНИ ҚУВВАТЛАБ

Пойтахтимиздаги «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси, электрон техника ва «Ташкенткабель» заводлари партия ташкилотларининг юбилей йили социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажаришга қаратилган қўшимча резервларни қидириб топиш ва улардан унумли фойдаланиш ташаббусини «Компрессор» заводи меҳнатчилари ҳам биринчи бўлиб қўллаб-қувватладилар.

«Компрессор» заводи шаҳримиздаги йирик саноат корхоналаридан бири ҳисобланади. Завод коллективи ўзининг яхши анъаналари билан шуҳрат қозонган.

КПСС Марказий Комитетининг «Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги тўғрисида»ги қароридан руҳланган прессчилар Бутуниттифоқ мусобақасига қўшилиб, Улуғ Октябрь 60 йиллигигача икки йиллик топшириқни бажариш ташаббуси билан чиқишганди. Бу ташаббус пойтахтимиздаги саноат корхоналари коллективлари томонидан кенг қўллаб-қувватланди.

Компрессорчилар бугунги кунда юбилей йилида ўз зиммасига олган мажбуриятларини бажариш учун пойтахт илғор корхоналарининг «Барча резервларни ишга солайлик!» ташаббусини қўллаб-қувватлаб, ички резервлардан унумли фойдаланиш учун кенг меҳнат фронти бўйлаб ҳаракат қилишмоқда. Цехлар ва бригадалар ўртасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилди. Мусобақа ғолибларини моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш ижобий натижа бермоқда. Ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим топшириқни муддатидан анча илгари бажаришга, маҳсулотни биринчи тақдимдаёқ топширишга ҳаракат қиляпти. «Ўнинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажарамиз!», «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати» шиорлари остида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Иш вақтининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланиш ва цехлараро социалистик мусобақани авж олдириш барча ютуқларнинг омили бўляпти. Цехлараро социалистик мусобақада 1-қуюв ва II-йиғув цехлари карвонбошилик қилмоқда. В. Турунтаев, Ю. Шубцов ва А. Миславский бошлиқ бригадалар беш йиллик топшириқни уч йилда бажаришга аҳд қилганлар.

«Ўн тўртлар ташаббуси» издошлари ҳам кўпаймоқда. Заводнинг 9 ишчиси бир беш йилликда икки беш йилликни бажаришга аҳд қилган эди. Ҳозир уларнинг 60 дан ортиқ издошлари бор. Ташаббускорлардан А. Бережной, А. Волков, А. Большов, Т. Зубарёва, Н. Лушниковлар шахсий йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариб, 1978 йилнинг иккинчи ярим йиллиги ҳисобига ишламоқдалар. Н. Дроботнинг шахсий меҳнат календарида эса 1978 йилнинг август ойи бошланди.

Компрессорчилар айни кунларда ишлаб чиқаришни янада юксалтириш учун барча резервларни ишга солмоқда. Резервлар эса ҳар қадамда, ҳар бир иш жараёнида топилади. Масалан, қуюв цехидаги термистлар бригадасини олиб кўрайлик. Бу бригадага тажрибали, ўз ишининг моҳир усталари тўпланишган. Улар уч коммунист — Нусрат Ҳакимов, Маъруф Раҳмонов, Мирҳайдар Исҳоқовлар корхонанинг фахри ҳисобланишади. Меҳнатни тўғри ташкил этиш туфайли нуқсонсиз маҳсулот тайёрланмоқда. Бу ерда сўнгги брак маҳсулоти қачон ишлаб чиқарилгани унутиб юборилган. Бригада беш кунлик ишни тўрт кунда бажаришга эришмоқда. Деталларни тезлик жиҳатдан қайта ишлашда янги технология қўлланилгани туфайли деталь сифатини текширувдан ўтказишга кетадиган вақт ҳам қисқарди.

— Бизда резервлар жуда кўп, — дейди корхона партия ташкилотининг секретари Н. Олтибоев. — Лекин асосий резерв одамлар, меҳнаткаш кишилардир. Зиммамизга олинган юксак мажбуриятларимизни шараф билан бажаришда асосий ролни ишчилар эгаллайди.

Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг тобора ўсиб боришини таъминлаш учун жуда зарур бўлган муҳим вазифа — цехларни техник жиҳатдан қайта қуроллантиришдир. Бу борадаги тадбирларнинг амалга оширилиши корхонага йилига 172 минг сўмлик иқтисодий самара беради.

Беш йиллик охирида, яъни завод реконструкцияси тугаллангач, компрессор станциялари ишлаб чиқариш қарийб икки баравар кўпаяди. Шу билан бирга коллективда самарадорлик ва сифат беш йиллигида меҳнат унумдорлиги ўсишини 50 процентга етказиш, пландан ташқари 0,5 миллион сўмликдан ортиқ иқтисодий фойда олиш мўлжалланяпти.

Кейинги йилларда тайёрланаётган маҳсулот турларини кўпайтириш борасида кўп ишлар қилинди. 1972 йилда Германия Демократик Республикасининг Лейпциг шаҳрида ўтказилган халқаро ярмаркада катта олтин медаль ва биринчи даражали диплом олишга сазовор бўлган «ПР—10М» кўчма компрессор станциялари анча такомиллаштирилди. Ўтган йил бошларида эски конструкциядаги поршенли машиналар ўрнига халқ хўжалиги учун жуда зарур бўлган вакуум-насосли «РКВН-6» компрессор станциясини тайёрлаш ўзлаштирилди. Корхонанинг бу маҳсулотига Давлат Сифат белгиси берилди. Кейинги вақтларда ротацион типдаги «РП-90» компрессорларини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. «ПК-10М» компрессорларини ишлаб чиқариш ҳам кўпайтирилди. Яқинда корхонанинг изланувчан инженер-техник ходимлари холодильник қурилмалари учун ротацион буфер компрессорларининг яна бир моделини яратдилар. «РБ-90» маркали бу компрессорлар ҳозир Давлат Сифат белгиси аттестациясига тайёрланмоқда.

Корхона бундай техник-иқтисодий кўрсаткичларга ишлаб чиқаришни такомиллаштириш билан боғлиқ бўлган бир қанча тадбирларни амалга ошириш эвазига эришди. Янги техникани жорий этиш, прогрессив технологияни қўллаш юзасидан анчагина ишлар қилинди. Бунга корхона рационализатор ва ихтирочилари ҳам катта ҳисса қўшдилар.

Завод рационализаторлик бюросига ўтган йил мобайнида тушган 57 таклифнинг 34 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бунинг натижасида меҳнат унумдорлиги 5,1 процентга ортди. Ихтирочилик таклифларидан завод 32 минг сўмлик иқтисодий самара кўрди. Ихтирочилардан В. Шинько, Ф. Фезиев, Г. Крот ва бошқалар корхонанинг фахри ҳисобланишади.

— Кейинги йилларда бизнинг маҳсулотларимизга бўлган талаб тобора ортиб бормоқда, — дейди корхона бош иқтисодчиси В. Манукян. — Афғонистон, Эрон, Туркия, Ҳиндистон каби ўнлаб чет эл мамлакатларига ҳам маҳсулот жўнатяпмиз. Бу албатта, бизнинг зиммамизга катта масъулият юклайди. Шунинг учун ҳам корхонани реконструкция қилиш билан бирга ички резервлардан самарали фойдаланиш, қўл меҳнатини механизация зиммасига юклаш борасида катта ҳажмдаги ишлар амалга оширилди.

Ш. МИРҲАБИБОВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

ҲАМ ТАЖРИБА, ҲАМ ЁРДАМ

Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтида студентларнинг 12 та қишлоқ хўжалик отряди тузилди. Ҳар бир отрядда механизация факультетининг юқори курс студентларидан 25—30 киши бор. Улар ўз оталиқларидаги хўжаликларда пахта терадилар. Машиналарни техника ёрдами билан таъминлаб турадилар ва уларни ремонт қиладилар. Студентларнинг ҳосилни машина билан териб олишда иштирок этиши уларнинг ўқув юртларида олган назарий билимларини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Жиззах областининг 20А ва 30-, Сирдарё областининг 6- ва 10 «А» совхозларида студентлар ишлаши учун майдон ажратилиб, техника воситалари бириктириб қўйилган. Ёшлар учун «Узсельхозтехника» район бирлашмаларининг устахоналарида ишлаб чиқариш участкалари ажратилган.

Комсомол аъзоси Дилором Азимова Узбекистон ССР ва Узбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тикувчи-мотористка бўлиб ишлайди.

У комсомол ёшлар бригадасининг пешқадам ишчиларидан бири. Шу кунларда Дилором барча қатори Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик юбилейи шарафига ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар олиб ишламоқда.

Х. Мирзакаримов фотоси.

• Совет турмуш тарзи

ЖАНГЛАРДА ТУҒИЛГАН ДЎСТЛИК

Ивановодаги Арсени номли колхоз деҳқонлари ўзбек мелиораторларига захи қочирилган ерларда етиштирилган буғдойнинг биринчи ҳосилидан ёпилган нонни тортиқ қилдилар.

Ўрта Осиё билан Россиянинг тўқимачилик ўлкаси меҳнаткашларини мустаҳкам дўстлик ришталари боғлаб турибди. Бу дўстлик совет ҳокимияти қарор топаётган йилларида бошланган эди. Иваново-Вознесенск ишчилари революцион курашнинг раҳбарларидан бири бўлган М. В. Фрунзе граждандар уруши йилларида Туркистон фронтига қўмондонлик қилган эди.

Жангларда вужудга келган дўстлик биринчи беш йилликлар даврида мустаҳкамланди. 1929 йилда ВКП (Б) Марказий Комитетининг Ўрта Осиё бюроси мамлакат тўқимачиларига мурожаат қилиб, саноатни тиклашда қардош республикаларнинг меҳнаткашларига ёрдам беришга даъват этганида Иваново область партия комитетига кўнгиллилардан неча юзлаб ариза тушган эди.

Иваново диёри Мирзачўл ва Қарши дашти забткорларининг дастлабки отрядларини икки йилдан сал кўпроқ бурун шодиёна кутиб олган эдилар.

— Ўзбекистоннинг жазирама иссиғидан кейин шимол томонда яшаб кетиш осон эмас, дейди монтажчилар бригадасининг бошлиғи Гариф Ибрагимов. — Лекин шу гап тўғри экан: Ватан учун иқлимнинг аҳамияти йўқ. Совет мамлакатининг қаерида бўлмасин, сен — ўз уйингдасан.

Бундан ўн беш йил муқаддам, республика ирригаторлари Мирзачўлга ҳужумни кучайтириб юборган бир пайтда Гариф Ибрагимов Янгиер шаҳрига яқин жойда «Дўстлик» совхозини барпо этаётган эди. Эндиликда эса у, Ивановога яқин жойда худди шу номли совхозни барпо этмоқда. Россиянинг ноқоратупроқ зонаси Гариф ва унинг ўртоқлари учун жуда қадрдон бўлиб қолди.

Ноқоратупроқ зонанинг деҳқонлари дўстларидан қарздор бўлиб қолаётганлари йўқ. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Путятин Мирзачўлда ташкил этилаётган «Иваново» совхози меҳнаткашларига картошка етиштириш тажрибасини ўргатмоқда.

(ТАСС).

• Ўзбекистон — ноқоратупроқли зонага

ПЕШҚАДАМЛАР

Турсунпўлат Расулов бошлиқ мелиораторлар бригадаси Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, меҳнатда ғалабага эришди. Коллектив Шимск районидаги «Волна революции» совхози ерларини янгилаб, мавсум бошидан бери 75 километр узунликда ёпиқ дренаж ётқизди. Бу — бир ярим йиллик планга тенг. Шу пайтгача ҳали биронта бригада ҳам «Узновгородводстрой» трестида шунчалик кўп дренаж ётқизмаган эди.

22 ёшли Расулов комсомол йўлланмаси билан Шимскка келганига бир йилдан сал ошди. Ҳар бир кашшоф учун бўлганидек, унинг учун ҳам Новгороднинг қўриқ ерлари кўчма вагончадан бошланди. Дастлаб дренаж бригадасининг ишчиси бўлиб ишлай бошлаган Расулов тез орада шу бригаданинг бошлиғи бўлиб кўтарилди. Шу ерда оила қурди. Коммунистлар уни КПСС аъзолигига кандидат этиб қабул қилдилар. Новгород диёри унинг учун қадрдон бўлиб қолди. Чунки у, ўзининг қалб ҳароратини шу диёрга сарфлаган. Ўзини умумхалқ қурилишининг иштирокчиси деб ҳис эта бошлаган эди. Расулов қисқа муддат ичида шундай коллективни вужудга келтира олдики, бу коллектив ҳар қандай вазифани ҳал эта оларди. Руслардан Николай Лебедев ва Сергей Афонин, ўзбек йигити Усмон Мардонов, немис Виктор Реслер — булар ёши ва характерига кўра, турли кишилар бўлиб, лекин уларни бир нарса, кўпроқ ва яхшироқ ишлаш, ўз ўртоғига ёрдам беришга доимо шай бўлиб туриш муддаоси бирлаштириб туради. Бригаданинг ҳар бир аъзоси невелер билан ишлашни зах қочириш системасининг бўлғуси трассасини чиқаришни билади. Юксак профессионал маҳорат ва ўзаро мадад яхши натижалар бермоқда. Бригада айрим кунлари минг метр ва ундан ҳам кўпроқ ёпиқ дренаж ётқизмоқда. Бу эса нормадагидан икки баравардан зиёд кўпдир. Расулов ва унинг ўртоқлари Улуғ Октябрнинг 60 йиллигига қадар икки йиллик планни бажарамиз, деб пешқадамлар сифатида ваъда бердилар.

«Узновгородводстрой» трестининг бошқарувчиси Ю. Муҳаммадиев ТАСС мухбирига айтдики, Расулов ва у бошлиқ бригада аъзоларининг номлари қаторида ўнлаб ва юзлаб кишиларнинг номларини тилга олиш мумкин. Қадимий Новгород диёри ана шу кишиларнинг фидокорона меҳнати билан ўз қиёфасини ўзгартириб бормоқда. Ана шу кишилар туфайли трестга биринчи ярим йиллик якунларига кўра, СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги билан тармоқ касаба союз Марказий Комитетининг кўчма Қизил Байроғи берилди. Ҳозир кўпгина бўлинмалар графикдан ўзиб ишламоқда. Ҳозиргача 2600 гектардан кўпроқ захи қочирилган ер колхоз ва совхозлар ихтиёрига топширилди. Саноат базасини, маданий-маиший объектларни барпо этаётган кишилар ҳам фахрланса арзийди. Мелиораторларнинг асосий проблемаси — уй-жой муаммоси муваффақиятли ҳал этилмоқда. Ўтган йили тўрт минг квадрат метр уй-жой қурилган бўлса, эндиликда ярим йил ичидагина қарийб шунча иш бажарилди. Янги уйга кўчиб кирувчиларга эса жами 16 минг квадрат метр квартира топшириш мўлжалланмоқда.

В. ЧЕРНЯЕВ.

ТО Справкалар бюроси

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Н. ЮНУСХОНОВ: Француз ёзувчиларининг исм ёки фамилиясини олдида «ГИ», «ДЕ», «Д'», «К°» каби қўшимчалар ёзилганн ҳолда учратамиз. Бу қўшимчалар қандай изоҳланади?

ЖАВОБ: Сизни қизиқтирган қўшимчаларнинг биринчиси «ГИ» атоқли от, яъни машҳур француз адиби, «Азизим», «Ҳаёт» каби дурдона романлар муаллифи Мопассаннинг исмидир. Яъни — Ги де Мопассан.

Француз тилида мартаба, унвонни изоҳловчи сўз олди қўшимчалари ҳам бўлади. Сизни қизиқтирган «Д'» олд қўшимчаси шу жумладандир. «Д'» ҳамда «ДЕ» асосан дворян фамилияларида қўлланилади. Масалан: д'Артаньян.

«ДЕ» қўшимчаси, асосан, шахснинг келиб чиқишини билдиради. Масалан: Генераль де Голль.

«К°» қўшимчаси компаньонларнинг исмлари олдида қўлланилади.

* * *

Р. ОТАБЕКОВ: Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти ҳақида маълумот берсангиз. Ўтган йили бу мукофот адабиёт соҳасида кимларга берилди?

Жавоб: Ёш ижодкор, олимларнинг адабиёт, санъат архитектура, фан ва техника соҳасидаги энг яхши асарлари бу мукофот билан тақдирланади. Жумладан, қишлоқ хўжалиги соҳасида улкан ишлар қилаётган комсомол-ёшларнинг меҳнатлари ҳам мукофотга сазовор бўлади.

Ўтган йили адабиёт соҳасида шоир Муҳаммад Али, ёзувчи Ўткир Ҳошимов, Учқун Назаров, танқидчи Пирмат Шермуҳамедов, Тилаб Маҳмудовлар Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати бўлишди.

* * *

Н. ЭШХЎЖАЕВ: «Илҳом» клуби ҳақида маълумот берсангиз.

Жавоб: Партия ва ҳукуматимиз ёш ижодкор зиёлиларга оталарча ғамхўрлик қилиб келмоқда. «Илҳом» клуби ҳам ана шу ғамхўрлик самарасидир. Клуб «Ёшлар уйи»га жойлашган. Клубда еттита тўгарак мунтазам иш олиб боради. Бу тўгаракларга истеъдодли рассом ва композиторлар, ёзувчи ва шоир, санъаткорлар раҳбарлик қилишади.

Архитектура ва рассомликка, актёрлик ва кинематографияга, композиторликка, адабиёт ва журналистикага меҳр қўйган ёшлар бу масканда шу соҳа сирлари билан танишадилар.

«Илҳом» клуби «Пахтакор» кўчасидаги 5-уйда — «Ёшлар уйи»да жойлашган.

ОИЛА ДАВРАСИДА СУҲБАТЛАР

Поклик — гўзал фазилат

ИНСОНИЙ фазилатларнинг энг гўзали — покликдир. Бу фазилат ҳар бир кишининг маънавий қиёфасини белгилаб берадиган мезон ҳамдир.

Пок инсон ҳалол яшайди, яхши ном чиқаради, одамлар бахт-саодати учун тинмай курашади, бошқалар манфаатини ўз манфаатидек кўради. Меҳнат жараёнида у интизомга қатъий риоя қилади, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш учун ўз касбдошлари билан дўст, иноқ бўлиб ишлайди, бир-бирини алдамайди, бир-бирининг ютуқларидан қувонади, қийинчиликка учраган дўстга ёрдам ва далда беради, адашиб қолса тўғри йўлга солади, кишиларни янада яхши ишлашга, кашфиётлар қилишга илҳомлантиради, бир-биридан ўрганади, бир-бирига ўргатади.

Ростгўйлик, ваъдага вафо, олижаноблик, дўст-биродарларга, атрофдаги кишиларга самимийлик, сахийлик қилиш, биринчи галда ота-оналарни, оила аъзоларини, болаларини ҳурмат-иззат этиш, уларнинг тарбияси ҳақида ғамхўрлик қилиш, қўшнилар, қариндош-уруғлар, яқин кишиларнинг ҳурмат-иззатини жойига қўйиш пок инсонга хос фазилатдир. Шу маънода мен мисол келтириб ўтмоқчиман.

Пок қалбли кишиларни ишлаб чиқариш коллективлари, ўқув юрти, оила, маҳаллаларда кўплаб учратамиз. Кўкча маҳалласида пиру-бадавлат, республика миқёсидаги пенсионер яшайди. Уни ҳамма ҳурмат қилади. Мен республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, СССР халқ маорифи аълочиси Аъзамхон ака Рустамов тўғрисида фикр юритяпман. Аъзамхон ака Рустамов Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министрлигида масъул лавозимда ишлаган, Ҳамза номли театрга директор бўлган, собиқ Белинский номли кечки педагогика институтига ректорлик қилган, яна қанчадан-қанча лавозимларда ишлаган, қанчадан-қанча педагогларни етказиб берган. У кексайиб пенсияга чиққанида ҳам кўплаб жамоат ишларини олиб бормоқда, ёшларни етук кишилар қилиб тарбиялашга бутун куч-билимини сарфлаяпти. Рустамхон ака доим камтар, қалблари пок, кишиларга беғараз ёрдам берадиган, уларни жон-дилидан севадиган, ўзларига ҳам, бошқа кишиларга ҳам ниҳоятда талабчан, кишилар билан бўладиган муомала-муносабатларида очиқ, рўй-рост гапирадиган олижаноб кишидир. Аъзамхон акани кўрган, ҳамсуҳбат бўлган одам бу кишини яна кўргиси, суҳбатини олгиси келади.

Яхши фазилатли, покиза қалбли кишиларимиз орасида баъзида нопок кимсаларни ҳам учратиб қоламиз. Нопок кишилар текинхўрлик ва иғвогарлик қиладилар, ўзларига ёқмайдиганроқ одамлар билан бўладиган муомала-муносабатларида асосан ишдан гаплашмай, уларга нисбатан манманлик ва такаббурлик қиладилар, ўзларини ўзлари мақтаб, қачонлардир бировга қилган озгина яхшиликларини узоқ вақт гапириб, кишилар олдида уни камситадилар, яна ноқулай аҳволга солиб қўйиб, бундан ўзлари ҳам озми-кўпми «руҳий озиқ» олиб, бировларнинг устидан куладилар.

Маънавий тубан, нопок кишилар ўзларидан бир-икки поғона юқорида турган кишиларга эгилиб, букилиб лаганбардорлик — хушомадгўйлик қиладилар, ўзларида мустақил фикр, активлик, ташаббускорликдан асар бўлмагани ҳолда ўз тенгларининг мустақил фикр юритишлари, активликлари, ташаббускорликларини бахиллик билан бўлсада, чақимчилик йўли билан бўлса-да тўхтатиб қўйишга интиладилар. Нопок кишилар бир-бири билан вақтинча бўлса-да «умумий тил топишиб», «дўст» бўлиб оладилар, бу дўстликнинг асосида спиртли ичимликлар ётади, деб тушунадилар. Мана бир мисол. Бир дўст иккинчисидан тамагирлик билан сўради:

— Уйингда ароқ-пароқ сақлайсанми?

— Йўқ... ароқни уйда сақлаш шарт эканми?

— Дўстларинг тўсатдан келиб қолса-чи?

— Менинг дўстларим «ароқхўр» эмас, агар ароқхўри келиб қолса, қуйиб бераман.

— Топиб келгунингча дўстинг уйингда турадими? Уйингда ароқ бўлмаганидан кейин қандай қилиб у сенинг дўстинг бўлсин!?

— Авваламбор ҳақиқий дўст ароқ деб келмайди. Сиз айтмоқчи, пок дўстлик ароқдами?

Дўстликнинг илдизига болта урадиган, ака-укани, қўни-қўшнини, ёру биродарларни бир-бирига зид қилиб қўядиган, хилма-хил касалликларни авж олдирадиган ароқ эмасми?

Ароқхўрлик қилинадиган жойда поклик, дўстлик, самимийлик йўқолади. Ароқ ичиб, кун сайин, ҳафта сайин маишатга муккасидан кетиб қолган одамларнинг иши, фаолияти покликка эмас, балки нопоклик билан боғланиб кетади. Нопок кишилар кўпинча ўз «улфат»лари билан бирга ароқхўрлик қиладилар, бир-бирлари ҳақида, айниқса, «улфат боши»да турган амалпарастроқ, мадҳияхўрроқ, тамагирроқ киши ҳақида, унинг «иш билармон»лиги, «қобилият»лилиги, «бошқалар тўғрисида ғамхўрлик қилиши» ҳақида мадҳиялар тўқийдилар, пок, ростгўй, виждонли кишилар ҳақида эса иғво тарқатилади, бу «ҳамтовоқлар» софдил одамнинг пайини қирқишга интиладилар.

Демак, маънавий поклик юзакичилик, манманлик, такаббурлик, қалбакилик, иккиюзламачилик, виждонсизлик, тамагирлик, ва характернинг бошқа салбий томонлари ҳамда одатлари билан келиша олмайди.

Поклик — виждонлилик, камтарлик, самимийлик, ўз қадрини ҳис қила билишлик, ўзига ва бошқа кишиларга нисбатан талабчанлик, бошқалар ҳақида виждонан ғамхўрлик қилиш, чинакам дўстлик, ўзаро ҳурматлаш каби ахлоқий сифатлар бирлигидан таркиб топади.

И. ТОЖИЕВ,
Ф. Энгельс номли Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтининг доценти, педагогика фанлари кандидати.

• Эркакларга маслаҳатимиз

КИЙИМ ТАНЛАГАНДА...

Эркаклар кийими безакка аёллар кийимидек ортиқча муҳтож эмас. Чиройли газлама ва гавдага мос фасон — эркаклар кийимининг кўримли бўлиши учун асосий шартдир. Кўчалик ва кундалик костюм фасонига қараб эмас, балки газламасига қараб фарқ қилинади. Чунки уларнинг фасони деярли бир хил бўлади.

Бироқ, гавданинг айрим хусусиятларини ҳисобга олишга тўғри келади. Жуда озғин эркакларга юқориси тор, ёпишиб турадиган шим тавсия этилмайди. Улар ёзда енгил пиджак, шим устига тушиб турадиган кўйлак ёки орқаси белбоғли куртка кийиб юргани маъқул.

Баланд бўйли ва озғин эркакларнинг пиджаги ортиқча калта ҳам, узун ҳам бўлмаслиги керак.

Паст бўйли эркакларга ҳаддан ташқари калта пальто кийиш тавсия этилмайди.

Тўладан келган эркакларга содда бичимли, тўғри кийим ярашади, улар калта ва кенг куртка, ҳаддан ташқари калта пиджак киймаслиги лозим.

Букчайган ва елкаси тор кишиларга тўкис (кенгроқ) куртка, пиджак ва спорт типидаги кўйлак тавсия этилади. Гавдага ёпишиб турадиган тўқилган свитер ва пуловер уларга ярашмайди.

Оёғи қийшиқ кишилар тор ва калта шим киймаслиги керак. Паст бўйли эркакларга бошқа-бошқа рангдаги шим ва пиджак тавсия этилмайди, бундай кийим бўйни янада пастроқ қилиб кўрсатади. Эркаклар кийимининг бежирим, зеболиги кўпинча қўшимча буюмларнинг тўғри танланишига ва асосий кийимга мос тушишига боғлиқ.

Кишилик кечки костюмга, хусусан қора костюмга оқ кўйлак жуда ярашади. Бундан ташқари кўк костюмга — оч кулранг, оч ҳаво ранг кўйлак, жигар ранг костюмга — новвот ранг ва оч малла ранг кўйлак, яшил костюмга — садаф тусли кул ранг кўйлак, кул ранг костюмга эса садаф тусли кул ранг, оқиш-бинафша ранг ва оч писта ранг кўйлак мос тушади.

Галстук кўйлак ва костюмнинг рангига мос бўлиши лозим. Сидирға кўйлакка ҳамма хил галстук: сидирға, хол-хол, катак-катак ва бошқача галстуклар мос келади. Гуллари аниқ билиниб турадиган газламадан тикилган кўйлакка сидирға галстук танланади, шунда кўйлакнинг гули ортиқча кўзга ташланмайди.

Очиқ ёқали кўйлак айниқса ёзда кийиш учун яхши. Бу кўйлак спорт типида тикилганлигидан пиджак, пуловер билан, спортча куртка ҳатто, спортча пиджак билан кийиш мумкин. Бироқ уни икки бортли (тугмалари ҳар томонлама қадалган) кишилик костюм билан кийиш ярамайди, у ҳолда бир-бирига зид икки хил стиль: келишган бичимли костюм ва кенг бичимли спортча кўйлак аралашиб кетиб, хунук кўринади.

Ола-чипор ёки катак-катак газламадан тикилган кўйлакка галстук тақилмайди.

Шляпа пальтонинг рангига мос бўлиши лозим. Кулча юзли эркаклар тепа қисми баланд шляпа, чўзиқ юзли эркаклар эса тепа қисми паст ва чети энлироқ шляпа кийгани маъқул.

Новча кишиларнинг пальтоси билан шляпаси бир хил рангда бўлмасин, бу ҳолда бўй янада баландроқ кўринади. Бундай кишиларга мўйна папах ҳам ярашмайди.

Қишлик пальтонинг ёқаси билан бош кийимига бир хил мўйна ишлатилса, жуда чиройли чиқади.

Куртка ёки спорт типида тикилган ярим пальтога кепка, берет, спорт типидаги шапка мос тушади.

Қалин, каучук пошнали пойафзал кунда кийишга қулай бўлса-да, кишилик костюмга ярашмайди. Юмшоқ чармдан содда бичимда тикилган қора пойафзални истаган рангли костюм билан кийиш мумкин.

ВИСОЛ ОНЛАРИ.   И. Муҳаммаджонов фотоси.

БИЛИМ ЮРТИ ҲУЗУРИДА МАКТАБ

Тошкент шаҳридаги умумий таълим мактаблари ўқувчиларидан ва болалар боғчаларининг тарбияланувчиларидан бир юз эллик киши Ҳамза номли музика билим юртининг тингловчилари бўлишди. Улар ўрта ўқув юртининг ўқувчилари бўлмай, балки тингловчи бўлганлари ҳолда бу ерда махсус программа асосида билим юртининг «тажриба группаси»да шуғулланмоқдалар. Бу ерга болалар олти ёшданоқ келишади. Улар ёшига ва музика билимига қараб группа — синфларга бирлашганлар.

Машғулотлар эса, одатдаги музика мактаблари сингари — музика асбоблари ва музика назарияси фанлари асосида олиб борилади.

«Тажриба группаси» ташкил этилгандан буён ўтган 15 йил мобайнида билим юрти ҳузуридаги чинакам мактабга айланиб қолди. Фортепьяно, баян, скрипка, духовой ва ўзбек халқ асбоблари, адабиёт, хор — ана шу фанларнинг ҳаммаси бўйича машғулотларни педагоглар эмас, балки музика маданиятининг бўлғуси арбоблари ҳисобланган билим юртининг ўқувчиларининг ўзлари олиб борадилар.

Билим юрти қошидаги мактаб уни битириб чиққан кўпгина кишиларга санъат соҳасида ишлаш учун йўлланма берди. Баянчи Сергей Палий билим юртининг студенти бўлиб қолди. Амалия Каприелова ва Сергей Шафиро билим юртида хорга дирижёрлик қилишни ўз касблари қилиб танладилар. «Тажриба группаси»да тарбия топиб, билим юртини битириб чиққан ўнлаб ёшлар ҳозирги вақтда болалар музика мактабларида педагог бўлиб ишламоқдалар.

Шу тариқа, Ҳамза номли билим юрти тошкентлик энг оддий болалар орасидан истеъдодлиларини қидириб топиб, уларни улкан санъат учун хизмат қилишга йўналтиришга кўмаклашмоқда.

Ҳамза номли билим юртининг тажрибаси ўрта махсус маданият ва санъат ўқув юртлари педагоглари республика кенгашининг диққатга сазовор объектларидан бири бўлди. Кенгаш КПСС Марказий Комитетининг «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида»ги қарорини рўёбга чиқариш масаласига бағишланган эди.

(ЎзТАГ).

ФАРЗАНДЛАРИМИЗ УЧУН

ҒАЙРАТЛИ БОЛА — ҲАММАГА МАНЗУР

Толибжоннинг тани кучсиз, юзи заҳил эди. Агар бирор ерга ўтириб қолса, анча вақтгача у ердан қўзғалмас эди, ширинликларни ейишга ўч эди.

Ота-онаси уни докторга кўрсатдилар. Доктор Толибжонни яхшилаб кўриб, текшириб:

— Ўғлим, бу нима ҳол? Шундай бўлиб қолишни истайсанми? Одам фақат ширинликлар билангина соғлиғини сақлай олмайди. Ёғ, гўштлардан, яхши-яхши овқатлардан еб тур, яхшилаб овқатлансанг бақувват, кучли бўласан, ҳадеб бир ерда ўтиравермай хушҳаволи ерларда юр, ўйна, кул, — деб насиҳат қилди.

Толибжон докторнинг маслаҳатини қабул қилиб нон ва ёғ, гўштли овқатлар еб, хушҳаволи ерларда ўйнаб юрди. Тез вақт ичида юзлари қип-қизил анордай бўлиб, қизарди, бўйи ўсди, семирди, ҳамма кўрса хаваси келадиган бола бўлиб қолди.

Толибжонни мактабга бердилар, лекин у шундай соғлом, кучли бола бўлса ҳам дарсига кўнгил бермай, ялқовланиб қолди. Мактабга кечикиб келарди, баъзи кунлари мактабга келмай, кўчаларда ўйнаб юрарди, ҳамма дарсдан ёмон баҳо ола бошлади. Бир куни муаллими унга насиҳат қилиб айтди:

— Ўғлим, энди сен қувватлисан, саломатлигинг жойида, аммо фикрингни ҳам танинг каби тут. Фикринг ҳам танинг каби қувватли ва саломат бўлиши керак, яхши ўқишга ғайрат қил, дарсларингни қолдирмай, аъло даражада ўқи.

Толибжонга муаллимнинг сўзлари таъсир қилиб, ўша кундан бошлаб ялқовликни ташлади, ғайрат билан ўқишга, дарсларини яхшилаб тайёрлашга киришди. Бир неча ойдан кейин Толибжон синфнинг аълочи ўқувчиларидан бўлди.

Болалар, бу ҳикоядан ибрат олиб аввал соғлигингизга, иккинчидан, дарсингизга яхши диққат қилинг. Муаллимларингизнинг сўзларидан чиқмай, одобли, тарбияли ва аълочи бўлиб ўқишга ғайрат қилинг.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Ибратли ҳикоятлар

СИНАЛМАГАН ДЎСТ

Икки киши йўлда кетаётган эди, қаршиларидан бир баҳайбат айиқ кўринди. Уларнинг бири жон ҳолатда катта бир дарахт тепасига чиқиб олди. Иккинчиси эса ўзини ўлганга солиб ётиб олди. Айиқ унинг тепасига келиб, ётган кишининг юзларини ялаб-искаб кўрди. Кейин айиқ ўз йўлига кетди. Шу зумдаёқ тепадаги киши пастга югуриб тушиб, ерда ётган дўстидан сўради:

— Айиқ сенинг қулоғингга нима деб шивирлади?

Иккинчи дўст шундай деб жавоб берди:

— Ҳеч қачон синалмаган кишига ишонма ва бевафо дўстлар аҳдига учма, деди.

Ҳар ким билан ошналик қилма,
Ҳар ошнадан рўшнолик кутма.

ДАРАХТЛАР ВА МАЙСАЛАР

Ўрмонда бир неча кўҳна, осмонўпар дарахтлар бор эди. Улар манманлик касалига дучор бўлиб, ўзларига ортиқча бино қўйиб юборишибди, майса-гиёҳларга ҳақоратла қарашибди, уларнинг паст бўйли ва қадсиз эканликларидан кулишибди. Лекин бир куни дарахтларни кесгани қўлига болта ва арра ушлаб наҗжор келибди. Дарахтлар арранинг у ёқ-бу ёққа бориб келавергандан ларзага тушиб, болтанинг ҳар ҳамласидан фарёд чекканларида майсалардек паст бўйли бўлишни орзу қилишибди.

ҚИССАДАН ҲИССА: Киши қанчалик катта муваффақиятларни қўлга киритмасин, қандай баланд мартабага эришмасин мағрурланиб кетмаслиги лозим. Ўзи билан бирга ишлаган кишиларни ҳурмат қилмоғи даркор. Чунки, фаввора ҳам жуда баландга кўтарилгач, эгила бошлайди.

МУНАЖЖИМНИНГ ҚУДУҚҚА ТУШГАНИ

Мунажжим юриб бораркан, кўзига дурбинни тутиб сайёраларини ўрганарди. Оёғининг тагини кўрмагани учун ўша ерда жойлашган қудуқ ичига тушиб кетибди. У ёрдам сўраб, фарёд қилибди. Ўша ердан ўтиб кетаётган одам унга қўлини бериб, қудуқдан тортиб олибди ва шундай дебди:

— Кўзида дурбини бўлган одам оёғи тагидаги нарсаларни кўрмайди, ақлли инсон эса бир вақтнинг ўзида икки ишни қилмайди.

ҲИССА: Инсон аввал бир ишни тугатиб, кейин иккинчи ишга ўтиши лозим. Масалан, таҳсил қилаётган одам бошқа фикрлар билан машғул бўлмаслиги ёки дам олаётган одам таҳсил фикрини қилмаслиги даркор.

ШЕР ВА КИТ

Қуруқлик султони шер ва денгизлар султони кит бир қумлоқ соҳилда учрашибдилар. Улар душманга қарши курашда бирга бўлишга келишишибди. Кўп вақт ўтмай улкан, шохлари найзадек ўткир, кўзлари қонга тўлган буқа шерга ҳамла қилиш учун у тарафга югуриб кела бошлади. Шер наъра тортибди: — «Эй дўстим, кит. Менга ёрдам бер». Кит шундай жавоб берибди: «Минг афсуски, мен денгиздан қуруқликка чиқа олмайман, душманингни мағлуб этишда сенга ёрдам беролмайман».

ҲИССА: Дўстни узоқдан эмас, ўз ёнимиздагилардан ахтарсак, мақсадга мувофиқ бўлур. Лозим бўлганда улар бизга зудликда ёрдам берадилар.

БИР КЎЗЛИ КИЙИК

Бир кўзи кўр кийик денгиз бўйида ўтлар эди. У кўр кўзини доим денгиз тарафга, соғ кўзини эса саҳро тарафга қаратиб ўтларди. Чунки у денгиз томондан ўзига озор берадиган жонзод йўқ деб ўйларди.

Кунлардан бир кун денгиз соҳилига яқин ердан ўтаётган кемадан бир одам ғафлат босган кийикни нишонга олиб ўқ узди. Кийиқ ерга қулар экан: «Хотиржамлик мени ҳалок этди», деб ўйлади.

ҲИССА: Инсон ҳеч вақт ғафлатда қолмаслиги, эҳтиёткорликни қўлдан бой бермаслиги лозим. Чунки хавф-хатар одатда инсон гумон қилмаган тарафдан келади.

«ШЕР» ЛАҚАБЛИ БЎРИ

Бўрилар орасида биттаси жуда кучли, жасур эди. Нотавон бўрилар хушомадгўйлик қилиб унга «ваҳший шер» деб лақаб қўйишибди. Вақт ўтиши билан шер лақаби бўрини ғурурлантириб юборибди. У гердайиб, ўзини бўрилардан устун деб билибди ва шерлар тўдасига қўшилмоқчи бўлибди. Уларнинг олдига борган экан, шерлар итдек қувиб юборишибди. Шунда бўри хор-зор бўлиб, дўстларидан хижолат тортиб ўз галаасига қўшилибди. Лекин бўрилар энди унга эътибор бермай қўйишибди. Обрў-эътиборидан, дўстларидан айрилган бўри ўз қилмишидан жуда қаттиқ изтироб чекибди.

ҚИССАДАН ҲИССА: Кибри-ҳаволи бўлиб, ўз дўстларидан ажралган кишининг бошига бўри куни тушади.

Кимки кеккаяр манманлик билан,
Ҳатто дўстларн бўлишар душман.

Ҳ. КАРОМАТОВ тайёрлаган.

КЎЧА ТАСОДИФЛАРГА ТЎЛА
ГАИ АХБОРОТИ

Тошкент абразив буюмлар заводининг ишчиси Сергей Смердов ўнг тиззаси синиб, Тошкент тўқимачилик комбинатининг медицина санитария бўлимига ётқизилди. Бу бахтсиз ҳодисанинг содир бўлишига унинг ўзи сабабчи эди.

У маст ҳолда Богдан Хмельницкий кўчасида такси тўхтатмоқчи бўлиб тўғридан Виктор Гонтарев бошқариб келаётган «11—82 ТНГ» номерли «ИЖ—Юпитер—3» мотоциклига эътибор бермай, кўчани чопиб кесиб ўтмоқчи бўлди. Мотоциклчи қанча ҳаракат қилмасин, кўча ҳаракати қоидасини қўпол равишда бузган шахсни уриб кетди. Смердов қаттиқ жароҳатланди.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЭНЕРГЕТИКЛАРНИНГ ЮКСАК СУРЪАТИ

СОФИЯ. «Марица—Восток—3» иссиқлик электростанциясида 210 минг киловатт қувватга эга бўлган биринчи турбина монтаж қилинди. Бир қанча синовлар ўтказилгандан кейин турбина Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги арафасида фойдаланишга топширилади.

«Марица—Восток—3» иссиқлик электростанцияси Совет Иттифоқи, ГДР, ПХР, ЧССР иштирокида социалистик интеграция доирасида қурилаётган объектдир. Электростанция учун асбоб-ускуналарнинг 70 процентини Совет Иттифоқи етказиб беради.

Болгария Халқ Республикасида электр энергия ҳосил қилиш шу беш йилликнинг охирида 38 миллиард киловатт-соатга етади. Таққослаб кўриш учун шуни айтиш керакки, 1939 йилда буржуазия Болгариясидаги барча электростанциялар бор йўғи 226 миллион киловатт-соат электр энергия ҳосил қилган эдилар.

ОКТЯБРЬ ЗАФАРЛАРИ ТУФАЙЛИ

КАРАКАС. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг яқинлашиб қолган 60 йиллиги муносабати билан Венесуэла Коммунистик партияси 8-Миллий конференцияси қабул қилган қарорда бундай дейилади: Улуғ Октябрь инсоният тарихида янги даврни бошлаб берди ва барча қитъаларда революцион курашни бениҳоя кучайтириб юборди.

СССРда социализм қуриш соҳасида эришилган жуда катта муваффақиятлар, буюк социал-иқтисодий ўзгаришлар, социалистик ҳамдўстликнинг доим мустаҳкамланаётганлиги, янги жамиятнинг асосий мақсади бўлган янги кишининг камол топганлиги — Маркс, Энгельс, Ленин башоратини амалга ошириш самарасидир.

Венесуэла коммунистлари бу қарорда совет халқи ва унинг улуғ партияси тинчлик ишига содиқ эканлигини таъкидлайдилар. Совет ҳокимияти барпо этилган пайтда эълон қилинган сулҳ тўғрисидаги Декретдан тортиб КПСС XXIV ва XXV съездларининг қарорлари қабул қилинганлиги Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати доим В. И. Ленин эълон қилган тинч-тотув яшаш принципларига асосланганлигини кўрсатиб турибди, деб уқтириб ўтади Венесуэла коммунистлари.

Шу сабабли, дейилади ҳужжатда, биз СССР ва социалистик ҳамдўстликнинг халқаро кескинликни юмшатиш ҳамда қуролланиш пойгасини тўхтатишга қаратилган ҳамма тадбирларини астойдил қўллаб-қувватлаймиз.

МУСТАҚИЛ ТАРМОҚ

УЛАН-БАТОР. МХРда қурилиш индустрияси республика халқ хўжалигининг мустақил юксак даражада механизациялаштирилган тармоғига айланди. Халқ хўжалигида ишлаётган барча ходимларнинг 6 процента, миллий даромаднинг 7 проценти ва ялпи ижтимоий маҳсулотнинг 9 проценти бинокорлик индустрияси ҳиссасига тўғри келади. Ҳозирги вақтда Монголия бинокорлари МХРП XVII съезди илгари сурган катта ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли адо этмоқдалар. Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар бу соҳада уларга ёрдам бермоқда. Янги беш йилликда совет қурилиш ташкилотларининг бевосита иштироки ҳамда техникавий ёрдами билан 780 минг квадрат метр уй-жой бинолари қурилиб фойдаланишга топширилади.

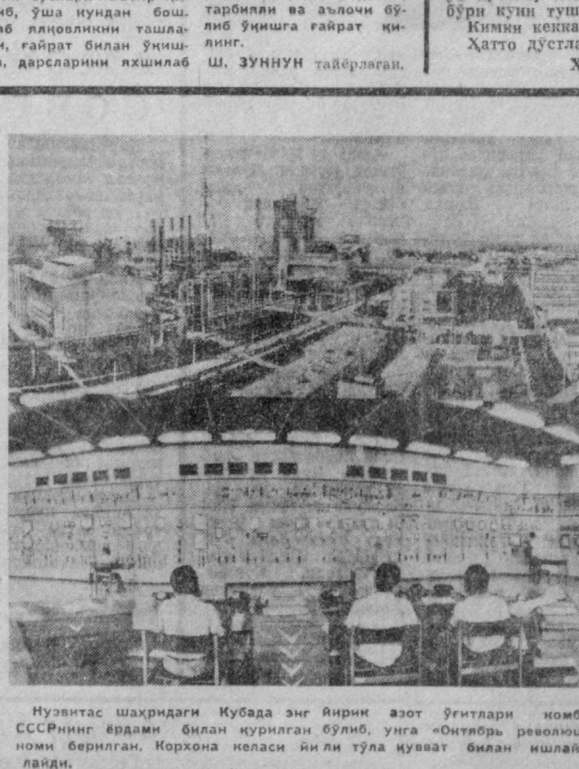

Нуэвитас шаҳридаги Кубада энг йирик азот ўғитлари комбинати СССРнинг ёрдами билан қурилган бўлиб, унга «Октябрь революцияси» номи берилган. Корхона келаси йили тўла қувват билан ишлай бошлайди.

СУРАТЛАРДА: комбинатнинг умумий кўриниши ва бошқариш пульти.

РЕКОНСТРУКЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА

БЕРЛИН. ГДРнинг энг катта порти — Ростокка кемалар кирадиган 10 километрлик денгиз каналини реконструкциялаш тугалланмоқда. Каналнинг чуқурлиги 11,5 метрдан 13 метрга етказилиши 45 минг тоннагача ҳажмдаги кемаларнинг сузиб келиши учун имконият яратади. Ҳозиргача шу портга 25 минг тоннагача ҳажмдаги кемаларгина сузиб кела оларди.

Росток порти ҳар йили 3 мингга қадар кемани қабул қилади.

Иккинчи давранинг ҳаяжонли учрашуви

ФУТБОЛ

Бугун

мамлакатимизнинг саккизта шаҳрида футбол бўйича СССР чемпионати биринчи лига командалари ўртасидаги 28-тур ўйинлари бўлиб ўтади. Жумладан, Марказий «Пахтакор» стадионида иккинчи давранинг энг марказий ва ҳаяжонли учрашувларидан бири ўтказилади. Бунда биринчи лига карвонбошиси — «Пахтакор» командаси Москванинг машҳур «Спартак» чарм тўп усталарини қабул қиладилар.

Тошкентда ўтказиладиган бугунги учрашув футбол мутахассисларида, чарм тўп ишқибозларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Буни шундан ҳам билса бўладики, Ўзбекистон пойтахтида бўладиган бугунги учрашувнинг иккинчи бўлимини Марказий телевидение студияси Бутуниттифоқ футбол ишқибозларига олиб кўрсатади. Биз бу яқин йиллар ичида бирон марта бўлса-да биринчи лига ўйинларининг Марказий телевидение орқали кўрсатилганлигини эслаёлмаймиз. Ана шунинг ўзи икки команданинг бугунги беллашуви ниҳоятда ҳаяжонли бўлишини, бу нарса ҳар бир футболчи зиммасига катта масъулият юклаётганлигини кўрсатиб турибди.

Маълумки, «Пахтакор» ҳам, унинг бугунги меҳмони — Москванинг «Спартак» футболчилари ҳам бу йил ўз олдиларига катта вазифани — олий лигага чиқишни асосий мақсад қилиб қўйишган. Шу боисдан мусобақа пешқадамлари ўртасидаги ҳар бир учрашув футбол ишқибозлари ўртасида катта қизиқишларга, катта баҳсларга сабаб бўлмоқда. Бу ўринда Симферополнинг «Таврия» командаси катта тренери, Украина ССРда хизмат кўрсатган тренер Сергей Шапошниковнинг «Тошкент оқшоми» футбол ишқибозлари орасида суҳбат чоғида айтган гаплари ўринлидир. У «Пахтакор» лиганинг ҳақиқий карвонбошиси эканлигини айтиб, унинг имкониятлари катта, деди. Бизнинг лигамизда,— деди у,— бундай команда бир неча холос. Масалан, «Спартак» ҳам шундай командалардан...

Шуни айтиш керакки, ўзбек футболчилари мавсумни кўтаринки руҳда ўтказишмоқда. Улар ўз майдонларида ҳам, ўзгалар майдонида ҳам бир текис ўйнаб, қимматли очколарни тўплашга эришмоқдалар. Уларнинг шу кунгача тўплаган 37 очколарининг 19 таси ўзгалар майдонида, 18 таси эса ўз майдонида тўпланди.

«Спартак» командаси мавсум бошида қатор учрашувларни муваффақиятсиз ўтказди. У бир неча ўйинларни ютқазиб қўйди. Масалан, Кишинев шаҳрида «Нистру»дан 2:3 ҳисобда енгилди. Москвада «Кривбасс» билан дуранг натижага эришди, Кемерово шаҳрида эса «Кузбасс»дан 0:4 ҳисобида мағлубиятга учради. Мана шу ўйинлардан футболчилар аччиқ сабоқлар чиқариб олишди. Улар бутун масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда майдонга тушадиган бўлишди. Уларнинг биринчи лигадаги кучли командалар билан кўрсатган бир неча чиройли ўйини мухлисларга манзур бўлди. Эндиликда «Спартак» мусобақа жадвалининг юқори поғонасида келаётган «Пахтакор», Минскнинг «Динамо», Кемеровонинг «Кузбасс» футболчилари билан олий лигага чиқиш ҳуқуқини берадиган иккита йўлланма учун курашни қизитиб юборди.

Тўғри, кейинги тур учрашувларида команданинг унчалик омади келмади. Москвада «Кузбасс» билан бўлган ўйинда спартакчилар мағлубиятга учрашди. 27-турда эса Душанбе шаҳрида «Помир» билан дуранг натижага эришишди. Лекин, бу— команда ўйинларни суст ўтказяпти экан, деган маънони билдирмайди. «Спартак» ўз майдонида ҳам, ўзгалар майдонида ҳам дадил ўйнайверади. Бу ўринда биз севимли «Пахтакор» командамиз шаънига ҳар қанча илиқ гапларни айтсак арзийди. Иккинчи давра ўйинларини олиб кўринг. Ўзгалар майдонида ўтказилган беш учрашувнинг ҳаммасида командамиз фақат ғалабага эришди. Бу ҳар қандай коллективнинг қўлидан келавермайди, албатта. Олий лигага чиқишга қатъий аҳд қилган команда шундай ўйин кўрсатиши керак. «Пахтакор» бу вазифанинг уддасидан шараф билан чиқяпти.

Бундан олдинги тур учрашувларида мусобақа пешқадамларидан бири— Минскнинг «Динамо» командаси Ашхабодда «Колхозчи» билан дуранг натижага эришди. Яна бир пешқадам— «Кузбасс» футболчилари эса Пермь шаҳрида «Звезда»ни мағлубиятга учратиб, қўш очко олди.

Хўш, бугун бу пешқадамлар кимлар билан беллашади? Кутаиси футболчилари Минскнинг «Динамо» коллективини қабул қилади. «Нистру» ўз майдонида «Таврия» билан, Душанбенинг «Помир» футболчилари эса «Шинник» чарм тўп усталари билан учрашади... Хуллас, ўтказилаётган ҳар бир ўйинга қизиқиш кучайгандан кучайиб боряпти. Бунинг боиси бор, албатта. Пешқадамлар ҳар бир учрашувда қимматли очко тўплаб, ўз мавқеларини мустаҳкамлашга ҳаракат қилишса, мусобақа жадвали сўнггида бораётганлар ўз аҳволларини бироз бўлса-да яхшилаб олишга интилишяпти.

Энди «Пахтакор»нинг бугунги меҳмони — «Спартак» ўйинчилари билан танишинг. Команда дарвозасини С. Прохоров қўриқламоқда. Унинг ҳимоя чизиғида Ноздрин, Сорокин, Хидиятуллин, Романцевлар, ярим ҳимояда Ловчев, Ярцев сингари ўйинчилар, команданинг ҳужум линиясида Гладилин, Сидоров, Павленко, Гаврилов, Булгаков каби чарм тўп усталари қатнашишмоқда. Яна шуни айтиш керакки, «Спартак» биринчи лига коллективлари орасида рақиблар дарвозасига энг кўп тўп киритган командадир. Спартакчилар 54 марта рақиб дарвозасини нишонга олишган.

Я. СОБИРОВ.

МУСОБАҚАЛАР ХРОНИКАСИ

Кашира шаҳрида ихтисослашган болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари Бутуниттифоқ мусобақаларининг финал турнири тугади. Тбилисининг «Динамо» командаси ўсмирлари сўнгги турда Ленинграднинг «Смена» командасини 1:0 ҳисобида мағлубиятга учратиб, 8 очко тўпладилар ва турнир ғолиби бўлишди.

Уч команда эса 7 тадан очко тўплади. Тўплар нисбати бўйича иккинчи ўринни Киевнинг «Динамо» командаси ўсмирлари эгаллашди. Учинчи ўринни эса Тошкент ихтисослашган болалар ва ўсмирлар спорт мактабининг талабалари эгаллашди. Команда тренерлари Е. Казаков, С. Арутюновлардир.

* * *

Рига шаҳрида хоккей бўйича ўтказилаётган СССР кубоги ўйинларида Тошкентнинг «Бинокор» командаси ҳам иштирок этмоқда. Биринчи учрашувда ҳамшаҳарларимиз АСК МХО (Липецк) командаси устидан 5:4 ҳисобида ғалабага эришди. Хоккейчиларимиз иккинчи учрашувни ҳам зўр кўтаринки руҳ билан ўтказишди. Бу сафар тошкентликлар Новосибирскнинг «Сибирь» командаси билан беллашдилар. Қизиқарли ўтган бу ўйин 6:6 ҳисобида дуранг натижа билан тугади. «Бинокор» командаси ўйинчиларида шайбаларни Доможиров 2 та, Капкайкин, Кукушкин, Шипулин, Голятдиновлар киритишди.

• *«Йўловчи» операцияси*

«Шошиб турибман, кечирасиз»

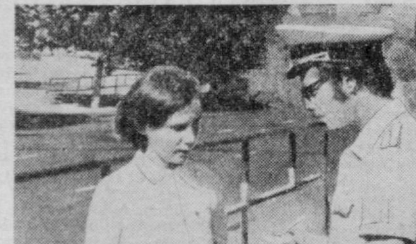

Шундай бир қўшиқ бўларди. Унда «Кечирасиз... Шошиляпман, ишларим жудаям зарур» сўзлари нақорат бўлиб такрорланарди. Хўш, шундай экан йўловчилар хавфсизлигини таъминлашга даъват этилган ҳаракат қоидаларининг, йўл белгиларининг, ер ости ўтиш йўлларининг ва бошқа воситаларнинг нима кераги бор. Шошиляпман, вассалом!

Мана, масалан геологлар касаба союзи республика комитетининг социал страхование бўйича инструктори Е. Зотова. Бундай касб эгалари, албатта, техника хавфсизлиги ёки йўл қоидалари бузилиши қандай ҳолларга олиб келишини жуда яхши билишади. Бироқ Зотова бу борада бошқаларга ўрнак кўрсатмаяпти. Саперлар майдонида ер ости ўтиш йўли бўлатуриб, у кўчани кесиб ўтмоқчи бўлди. Қаранг, серқатнов кўчани ва трамвай йўлларини босиб-а?!

— Екатерина Петровна, нега йўл қоидаларини бузяпсиз?

— Аэрофлот кассасига, билетга шошиляпман. Кечирасиз.

Ахир у ёнғинни ўчиришга эмас, командировкага шошиляпти-ку?

Унинг кетидан 9-темир-бетон буюмлари заводининг ишчиси Нина Мотасова Шота Руставели кўчасида автомобиллар билан ким ўзиш бўйича мусобақалашмоқчи бўлди. Инсон ҳаёти учун ҳавфли бўлган бу экспериментдан мақсад «...кўчанинг нариги томонидаги магазинда нима борлигини» билиш эди.

Атрофда ахир болалар бор! 110-мактаб 7-синф ўқувчиси Виктория Трунау (суратда) катта-катта амаки ва холалар кўчани чопиб кесиб ўтишаётганини кўрди. Демак, у ҳам ўтса бўлади-да. Бошқаларга нисбатан унга енгилроқ. Бўйи паст, бемалол трамвай бекати панжарасининг остидан ҳам ўта олади. Қизча шошиляпти. Уни уйида кутишяпти.

Биз ТошДУ кутубхоначиси Антонина Медведевадан икки ёшли ўғли Вовани яхши кўрасизми деб сўрадик.

— Бўлмасам-чи?— деди у.— Ҳатто ўғлим учун ҳаётимни ҳам бахш этишим мумкин. Фақат мен ҳозир жуда шошиб турибман. «Болалар дунёси»га бирров кириб чиқмоқчийдим. Кечирасиз.

Ахир у йўловчилар ўтиши мумкин бўлган йўлак қолиб кўчанинг бошқа қисмидан боласини кўтариб ўтмаслиги керак эди-да. Бир эмас икки кишининг ҳаётини хавф остида қолдирди-я?!

Бироқ, бу сафарча ҳамма иш яхши тугади. Кейинги сафарчи?

Кўчани кесиб ўтиш пайтларида диққат ва эҳтиёткорлик қилмасдан шошма-шошарликка йўл қўйиш ёмон оқибатларга олиб келади. Буни қуйидаги рақамлар ҳам исботлаши мумкин: Йил бошидан буён Тошкент кўчаларида 370 дан зиёд йўловчи жароҳатланди. Бунинг барчасига уларнинг ўзлари айбдор эди.

Л. ОФФЕНГЕНДЕН.

М. Татарников фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ.

•

САФАРДА СИНАБ КЎРИЛДИ

Рига граждан авиацияси инженерлари институтида ишлаб чиқилган прибор арктика музликларида кема курсини очиб боришга ҳамда музлаган дарё юзида самолёт қўнса бўладиган жойни танлашда ёрдам беради. Муз қопламини ўлчаш учун пармадан фойдаланиб бўлмайдиган ҳолларда у айниқса қўл келади. Эндиликда неча ўнлаб сантиметрдан бир неча метргача қалинликдаги музлик тўғрисидаги маълумотларни ҳаводан туриб олиш мумкин. Бу прибор ғоят қисқа импулслар билан радиотўлқин тарқатувчи локатор принципига асосланган. Музнинг юқори ва қуйи қирраларидан акс этган сигналлар зарур маълумот манбаи бўлиб хизмат қилади. Сигналлар тасвири осциллограф экранида пайдо бўлади ва ўзи ёзадиган асбоб ёрдами билан автомат тарзида қайд этилади.

«Муз» деган шартли ном олган бу аппарат «арктика» атомоходининг шимолий қутбга яқинда қилган экспедицияси чоғида синаб кўрилди. Ўшанда ўлчаш ишлари верталётдан туриб бажарилди ва олинган маълумотлар радио орқали кемага юбориб турилди.

АЖОЙИБ СОВҒА

Қирғизистондан Боку химия-фармацевтика заводи номига самолётда кичик бир пакет юборилдики, унда атиги юз грамм илон заҳари бор эди. Заводда заҳардан шифобахш дорилар тайёрланади.

Илон заҳари Қирғизистон зоокомбинатининг серпентарийсида олинади. Серпентарий кўплаб шифобахш хом ашё етказиб берувчи жой бўлиб қолди.

Серпентарий ходимлари шу ишни мароқ билан бажарадилар. Ҳозир қирғизистонлик олимлар ҳар хил заҳарли илонлардан 12 мингтасини назорат қилиб турибдилар.

Серпентарийда бир йил мобайнида қуруқ ҳолда 800 грамм заҳар тайёрланади. Уни мамлакатдаги фармацевтика заводлари ишлатади.

(ТАСС).

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*РЕКЛАМА*

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 8|IX да **Бир актли балетлар**, 9|IX да **Аида.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 8|IX да **Келинлар қўзғолони**, 9|IX да **Олтин девор.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Москва цирки артистларининг гастроллари, «СУВДА ЦИРК» АТТРАКЦИОНИ.

КИНО

8 СЕНТЯБРДА

САНЪАТ САРОЙИ— **Хавфли қувиш** (кечқурун).

Уз билганича яшамоқ — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), Ғ. ҒУЛОМ номли (тоқ соатларда).

9 СЕНТЯБРДА

САНЪАТ САРОЙИ— **Хавфли қувиш** (кундуз ва кечқурун).

Уз билганича яшамоқ — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Байрамда содир бўлган ҳодиса — «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Номус масаласи — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов районидаги 119-мактаб томонидан **Қодиров Ислом Одилович** номига берилган 624572 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ҳунар техника таълими давлат комитети

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» БАЗАСИДАГИ

22-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1977-78 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

қурилиш буёқчилари, қурилиш дурадгорлари, ЎҚИШ МУДДАТИ—2 ЙИЛ; дурадгор, сувоқчи, паркетчи, ғишт терувчи, кошинкор, газ-электр пайвандчи, ЎҚИШ МУДДАТИ — БИР ЙИЛ.

Билим юртига 8—9—10-синф ҳажмида маълумоти бўлган 14— 17 ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Тугалланган ўрта маълумот билан бирга қурилиш бўёқчилари, қурилиш дурадгорлари, кошинкор, пардозловчи, газ-электр пайвандловчи касблари эгалланадиган группаларга ҳам ўқувчилар қабул қилинмоқда. ЎҚИШ МУДДАТИ— 3 ЙИЛ.

8-синф ҳажмида маълумоти бўлган 14—16 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинмоқда.

Билим юртига қабул қилинганлар уч маҳал бепул овқат, махсус кийим-бош, парад формаси билан таъминланадилар, ишлаб чиқариш практикасида ишланган иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келганлар ётоқхона ва шаҳар пропискаси билан таъминланадилар.

Билим юртида танланган ихтисослик бўйича билим олиш учун барча шароитлар муҳайё этилган, бўш вақтни қизиқарли ўтказиш учун тўгараклар ва спорт секциялари ишлайди.

Билим юртини аъло баҳолар билан тугатганлар олий ўқув юртлари ва техникумларга имтиёзли равишда юбориладилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИЛАДИ.

Ўқувчилар билим юртини битирганларидан кейин «Главташкентстрой»га доимий ишга юбориладилар, яхши жиҳозланган ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни тавсия этиш лозим: паспорт ёки туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома, маълумоти тўғрисида ҳужжат, характеристика, турар жойидан справка, 6 та фотосурат (3x4 **см**), медицина справкаси.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Астрахан кўчаси, 12-уй, (5-трамвайнинг «Яшил бозор», 12-трамвай, 22-автобуснинг «Дегтярев кўчаси» бекати).

«СОЮЗТЕЛЕФОНСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

кабелчи-қалайловчи алоқа монтажчиларини тайёрлайдиган

3 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар ва 8—10-синфи ҳажмида маълумотга эга бўлган йигитлар қабул қилинади.

Ўқувчиларга ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади.

Курсларни тугатганларга разряд берилади ва улар Тошкент қурилиш-монтаж бошқармаси системасида ишлайдилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев шоссеси, 15-уй, 12-корпус (5, 7, 12, 26, 37, 55, 68-автобусларнинг «Тепловоз депоси» бекати). Телефонлар 91-44-95, 91-56-94, 91-53-90.

СОАТЛАР ЙЎЛДОШИМИЗ

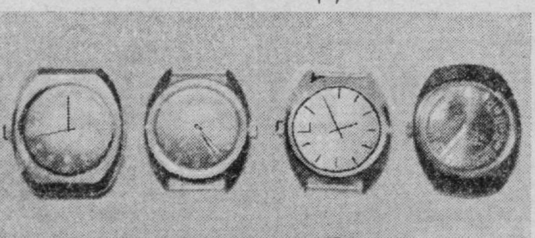

Мамлакатимизнинг саноати соатларнинг ранг-баранг маркаларини ишлаб чиқаради. Ана шу маркаларнинг ҳар бири гардишли, нўзинчоқ, квадрат, тўғри бурчакли вариантларда тайёрланади. Уларнинг рақамлари оқ ва рангли, корпуслари эса олтин суви югуртирилган, олтинли, хромланган бўлади.

БИЗНИНГ СОАТЛАРИМИЗ ЮРИШИНИНГ АНИҚЛИГИ, БУЗИЛМАСЛИГИ ВА НАФИСЛИГИ БИЛАН ЖАҲОНДА МАШҲУРДИР.

Вақти келиб биз одатда соатларнинг ташқи кўриниши, пардозлангани ва формасига қараб алмаштириб турамиз.

Эркакларнинг биринчи классли «СЛАВА» соатлари аниқ юради ва 45 хил вариантда ишлаб чиқарилади. Уларда зарбага қарши мослама, ой ва ҳафтанинг кунларини кўрсатадиган календари, мурувватини автоматик тарзда икки томонлама бураб турувчи қурилмалар ўрнатилган.

Хотин-қизларнинг иккинчи классли «СЛАВА» қўл соатлари. Бу соатлар корпуслари олтин суви югуртирилган ва хромланган. 71 вариантда ишлаб чиқарилмоқда. Олмосли кесгич билан ғоятда синчиклаб ишлов берилганлиги қирраларини жимжимадор қилиб туради.

Рақамлари ҳар хил рангда бўлган билакузукли ва бўйинга осиладиган зийнат занжирли соатларга ҳам талаб ошиб бормоқда. Улар хотин-қизларга ўзининг нафислиги билан зийнат буюмидир.

СИЗГА ЭНГ ЯХШИ СОАТЛАР КЕРАК БЎЛСА

«СЛАВА», «ЛУЧ», «ЧАЙКА», «РАКЕТА», «ПОЛЕТ», «ВОСТОК»

соатларига эътиборингизни қаратинг!

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ДИҚҚАТИГА!

«Узкультторг» республика улгуржи базаси қуйидаги маркали соатларни тавсия қилади: «СЛАВА», «ЛУЧ», «ЧАЙКА», «ПОЛЕТ», «РАКЕТА», «ВОСТОК».

«УЗКУЛЬТТОРГ» республика улгуржи базаси.

«УЗТОРГРЕКЛАМА».

ДИҚҚАТ-ДИҚҚАТ!

Пойафзалингизни зудлик билан тузатиш лозим бўлиб қолса, Полторацкий ва Т. Шевченко кўчаларининг муюлишида жойлашган «Ўзбекистон» маиший хизмат уйи қошида

ЯНГИ ОЧИЛГАН МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИЛГАН УСТАХОНАГА

МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ

Малакали усталар ҳар қандай пойафзалларни 30 минутдан 24 соатгача тузатиб берадилар.

Меҳнат ҳақи прейскурант бўйича олинади.

«ИЛҒОР» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ,

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

ЎНИНЧИ МАВСУМИ

ТЕЗ КУНДА ОЧИЛАДИ

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

8 СЕНТЯБРЬ ПАЙШАНБА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

17.20 Йельск университети (АҚШ) ва М. В. Ломоносов номли МДУ Маданият саройи академик хорларининг концерт-учрашуви. 18.20 «Қуёш теграсида». Ленинграддан олиб кўрсатилади. 19.00 Янгиликлар. 19.15 Болгария халқининг миллий байрами — озодлик кунига бағишланган Болгария халқ республикаси телевидениесининг программаси. 22.00 «Вақт» информацион программаси. 22.30 СССР халқ артисти Е. Образцова куйлайди. 23.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Спартак» (Москва). 2-тайм. Тошкентдан олиб кўрсатилади. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

18.25 Кўрсатувлар программаси. 18.30 Болалар учун мультфильм. 18.40 «СССР Конституцияси лойиҳаси умумхалқ муҳокамасида» (рус.). 18.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Студентлик — олтин даврим». «А. Навоий номли Самарқанд Давлат университети 50 ёшда». 19.30 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» —«Спартак» (Москва). «Пахтакор» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— «Ахборот» информацион программаси. (рус.). 21.15 «Ахборот» информацион программаси. 21.35 Чолғу куйларидан концерт. 22.00 Москва. «Вақт» информацион программаси. 22.30 «Ўзбекистон чорвадори». 22.45 Телевидение экранида биринчи марта. «Тандон ва босқон». Бадиий фильм. 2-серия. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ.

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Қувноқ одамчалар клуби». 3-серия. 19.30 «Тузоқ». Телевизион бадиий фильм (рус.). 20.35 Тошкент янгиликлари. 20.55 «Қадрдон ўлка қўшиқлари». Концерт. 21.25 «Кругозор». Илмий-оммабоп программа (рус.).

9 СЕНТЯБРЬ — ЖУМА

Марказий телевидениенинг «Орбита—3» программаси

9.00 Янгиликлар. 9.10 Эрталабки гимнастика машғулотлари. 9.30 Тбилиси шаҳар мактаб ўқувчиларининг ансамбли ижро этади. 10.15 Бадиий фильм (Болгария). 11.45 И. Штраус асарларидан концерт. 15.35 «Леннаучфильм» студиясининг илмий-оммабоп фильмлари программаси. 16.00 «Поэзия музикада». 17.00 Болалар учун. «Кашф этилмаган ороллар». Телевизион бадиий фильм. 18.05 «Кинотомошабин ҳамроҳи». 18.45 Янгиликлар. 18.55 «Бизнинг биография. 1969 йил». 19.55 Ф. Э. Дзержинский туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган йиғилиш. ССР Иттифоқи Давлат академик Большой театридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — «Вақт» информацион программаси. 23.00 «Жасорат Ф. Дзержинский». Ҳужжатли фильм. 24.00 Акробатика бўйича жаҳон кубоги учун. Польшадан олиб кўрсатилади. 00.30 Кўрсатувлар программаси.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 «Дўстим Тиманчи». Болалар учун телевизион бадиий фильм (рус.). 12.40 Қўғирчоқ телевизион театри (такрорий кўрсатув) 13.10 «Ассалом, Болгария». Ҳужжатли фильм. 13.30 Телевидение экранида биринчи марта. «Тандон ва босқон». Бадиий фильм. 2-серия. 17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Физкультура ва спорт». 18.15 «Болгар халқининг миллий байрами». 18.30 «Ахборот» информацион программаси (рус.). 18.45 «Тошкент кабель заводида автоматлаштирилган бошқариш системаси». Репортаж. 19.05 «Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида». 19.35 «Ахборот» информацион программаси. 19.55 Москва. Ф. Э. Дзержинский туғилган куннинг 100 йиллигига бағишланган йиғилиш. ССР Иттифоқи Давлат Академик Большой театридан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— «Вақт» информацион программаси. 23.00 «Рустам ҳақида достон». Самарқанд Давлат опера ва балет театрининг спектакли. 00.30 Кўрсатувлар программаси.

Тошкент шаҳри ва Тошкент области учун программа

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

19.00 Кўрсатувлар программаси. 19.05 Болалар учун фильм. «Учрашув». 19.45 Ўқитувчилар учун консультация (рус.). 20.25 Тошкент янгиликлари. 20.45 «Кўнгил айтиб рақсга тушамиз». Концерт. 21.15 «Меҳнат ва спорт» (рус.). 21.45 «Мамлакатимиз нишонлари». Ҳужжатли фильмлар программаси. «Уста». «Нур манбаи».

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ», («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ГСП, ТОШКЕНТ, ЛЕНИН ПРОСПЕКТИ, 41-УЙ.

Р—13425.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 26.

ИНДЕКС 64579.

Нашр Г—3141.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор — 33-02-49 дан 33-02-58 гача. Эълонлар бўлими — 33-81-42.